

**OBRAZLOŽENJE OPĆEG DIJELA DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE
HRVATSKE ZA 2024. GODINU**

MAKROEKONOMSKA KRETANJA U 2024. GODINI

Domaća gospodarska aktivnost nastavlja pokazivati visoku razinu otpornosti na geopolitičke napetosti i prigušenu ekonomsku aktivnost u europodručju te je i tijekom 2024. godine zabilježen nastavak rasta domaće ekonomske aktivnosti, pri čemu je realni rast bruto domaćeg proizvoda (dalje u tekstu: BDP) iznosio 3,9%¹. U trgovini na malo u 2024. su zabilježena pozitivna kretanja potaknuta rastom zaposlenosti i raspoloživog dohotka. U 2024. je zabilježen skromniji rast broja turističkih noćenja u odnosu na prethodne godine, koje su bile obilježene snažnim oporavkom nakon pandemije, no unatoč tome u prošloj godini turistička noćenja porasla su za 1,4%. Građevinska aktivnost u 2024. nastavlja bilježiti rast već devetu godinu zaredom. Drugu godinu zaredom industrijska proizvodnja je zabilježila međugodišnje smanjenje. Podaci o kretanjima na tržištu rada ukazuju na nastavak rasta zaposlenosti i smanjenje registrirane nezaposlenosti. Prosječna inflacija je u 2024. usporila u odnosu na 2023. godinu te je iznosila 3,0%. Zabilježeno je smanjenje udjela bruto inozemnog duga u BDP-u, koji je krajem 2024. bio 12,4 postotnih bodova manji u usporedbi s krajem 2023.

Tablica 1. Osnovni makroekonomski pokazatelji Republike Hrvatske

	2022.	2023.	2024.
Bruto domaći proizvod, % promjena, realno	7,3	3,3	3,9
Osobna potrošnja¹	6,9	3,0	5,6
Državna potrošnja	2,2	7,1	7,0
Bruto investicije u fiksni kapital	10,4	10,1	9,9
Izvoz roba i usluga	27,0	-2,9	0,9
Uvoz roba i usluga	26,5	-5,3	5,3
Indeks potrošačkih cijena, % promjena	10,8	8,0	3,0
Industrijska proizvodnja, % promjena (kal.pril. indeksi)	1,7	-0,1	-2,4
Promet od trgovine na malo, % promjena, realno (kal.pril. indeksi)	1,9	3,1	7,3
Broj noćenja turista, % promjena	28,3	2,6	1,4
Indeks građevinskih radova, % promjena (kal.pril. indeksi)	4,9	5,1	13,5
Stopa registrirane nezaposlenosti, %	6,8	6,2	5,3
Broj zaposlenih², % promjena	2,5	2,5	3,3
Saldo tekućeg i kapitalnog računa bilance plaćanja, milijuni EUR	-676	2.541	172
Saldo tekućeg i kapitalnog računa bilance plaćanja, % BDP-a	-1,0	3,3	0,2
Inozemni dug, milijuni EUR	49.883	60.892	56.194
Inozemni dug, % BDP-a	73,8	78,0	65,6

¹ Uključujući potrošnju neprofitnih ustanova koje služe kućanstvima.

² Prema podacima o osiguranicima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka

U prvom tromjesečju 2024. ostvaren je međugodišnji realni rast BDP-a od 4,1%. Nakon toga, realni rast BDP-a je usporio tijekom drugog tromjesečja na 3,7%, da bi u trećem tromjesečju ponovno ubrzao na 4,0% te neznatno usporio na 3,9% u posljednjem tromjesečju 2024. Opisana kretanja rezultirala su realnim rastom BDP-a od 3,9% u 2024. godini. Rast BDP-a u 2024. i dalje je predvođen rastom domaće potražnje, čiji je doprinos iznosio 6,9 postotnih bodova. Neto inozemna potražnja je zabilježila negativan doprinos rastu (2,5 postotnih bodova), kao i promjena zaliha (-0,5 postotnih bodova). Gledajući pojedinačne komponente s rashodne strane, najveći pozitivan doprinos rastu BDP-a u 2024. u iznosu od 3,2 postotnih bodova došao je od

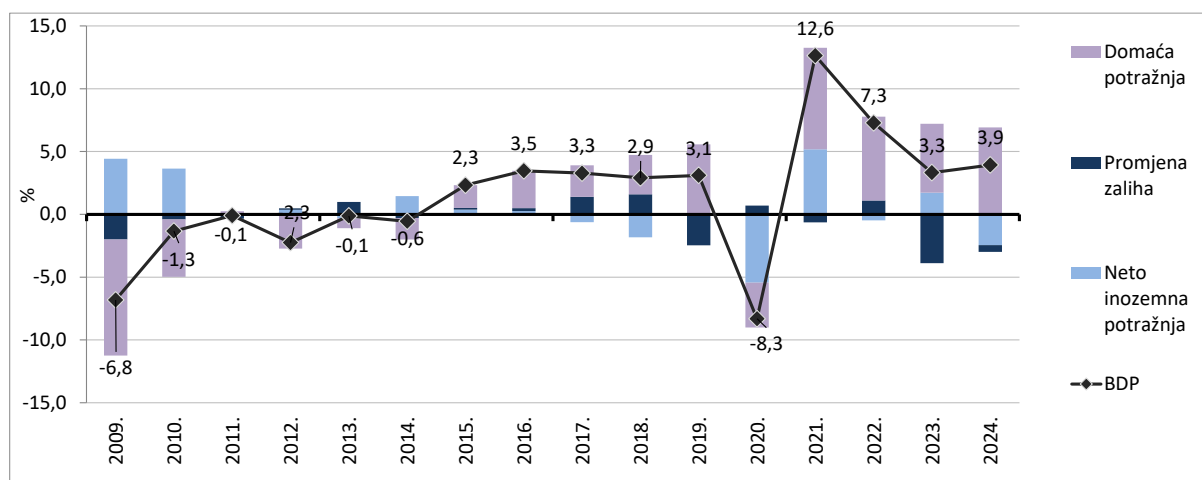
¹ Podaci o BDP-u za 2024. godinu su privremeni.

potrošnje kućanstava koja je zabilježila realan rast od 5,6%. Na rast potrošnje kućanstava u 2024. djelovali su nastavak rasta zaposlenosti te snažan realni rast plaća. Pozitivan doprinos kretanju realnog BDP-u 2024. godini stigao je i od realnog rasta bruto investicija u fiksni kapital od 9,9%, koje su pridonijele ukupnom rastu BDP-a s 2,2 postotnih bodova, ali i rasta državne potrošnje od 7,0%. Negativan doprinos kretanju realnog BDP-u 2024. stigao je od neto izvoza roba i usluga, kao posljedica snažnijeg rasta uvoza roba i usluga u odnosu na rast izvoza. Tako je uvoz roba i usluga zabilježio povećanje od 5,3% u 2024. godini, kao posljedica povećanja uvoza usluga od 10,6% te uvoza roba od 4,4%, što je rezultiralo negativnim doprinosom uvoza kretanju realnog BDP-a od 2,9 postotnih bodova. S druge strane izvoz roba i usluga je zabilježio povećanje od 0,9% (pozitivan doprinos od 0,5 postotnih bodova), kao posljedica povećanja izvoza roba od 5,4%, dok je izvoz usluga zabilježio pad od 3,0%.

Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama iznosio je 85,6 milijardi eura u 2024. godini te je zabilježio rast od 9,7%, dok je rast deflatora BDP-a iznosio 5,5%.

Prema obračunu bruto domaćeg proizvoda s proizvodne strane, u 2024. zabilježen je rast bruto dodane vrijednosti od 3,6%. Najveći pozitivan doprinos rastru bruto dodane vrijednosti u iznosu od 1,5 postotnih bodova stigao je od bruto dodane vrijednosti u području trgovine, prijevoza i skladištenja, smještaja, pripreme i usluživanja hrane (+5,8% rasta), a prati ga doprinos bruto dodane vrijednosti u području građevinarstva od 1,0 postotni bod (+14,7%).

Grafikon 1. Realni rast bruto domaćeg proizvoda, u %

Izvor: Državni zavod za statistiku

U usporedbi s makroekonomskim projekcijama iz Izmjena i dopuna proračuna za 2024. godinu Vlade RH (iz studenog prošle godine), u 2024. godini ostvaren je snažniji realni rast BDP-a. Naime, Izmjenama i dopunama proračuna dana je projekcija realnog rasta bruto domaćeg proizvoda od 3,6% u 2024. godini, što je za 0,3 postotna boda niže od ostvarenog rasta ekonomske aktivnosti. Promatrajući komponente s rashodne strane, državna potrošnja te izvoz roba ostvarili su nešto veći doprinos rastu BDP-a (za 0,7 te 0,2 postotna boda, redom), a uvoz usluga nešto niži (tj. nešto izraženije negativan, za 0,4 postotna boda) dok su ostale komponente ostvarile doprinose rastu BDP-a približne projekcijama Ministarstva financija u Izmjenama i dopunama proračuna. Domaća potražnja tako je zabilježila veći doprinos rastu u odnosu na projekcije iz studenog, doprinos kategorije neto izvoza roba i usluga bio je približan

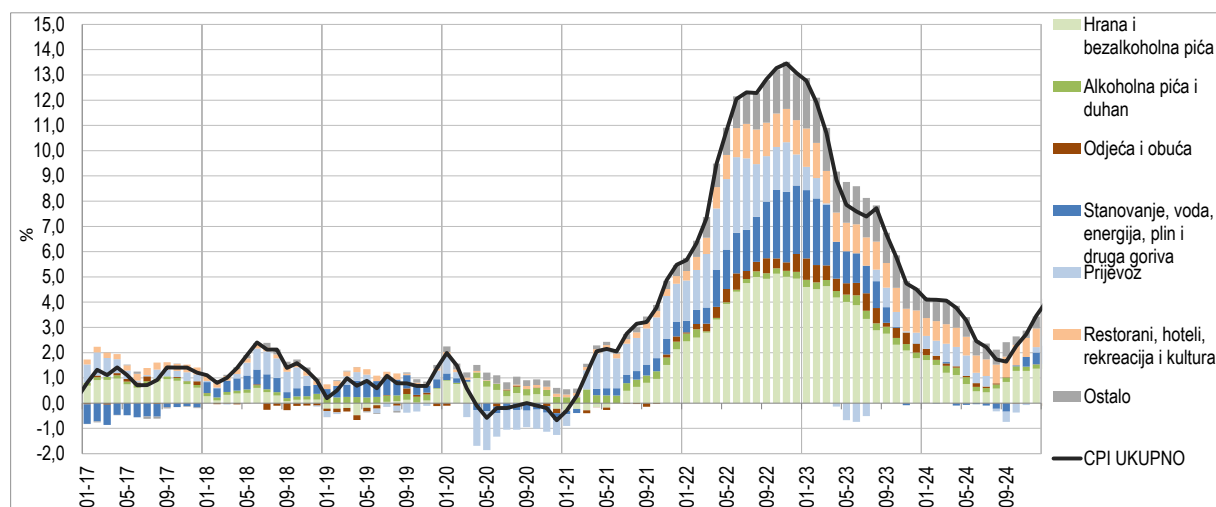
projekcijama Ministarstva financija, a kategorija promjena zaliha ostvarila je blago izraženiji negativan doprinos kretanju realnog BDP-a u odnosu na onaj u projekcijama (za 0,3 postotna boda).

Broj registriranih nezaposlenih kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje je i tijekom 2024. godine nastavio padati te je iznosio u prosjeku 95 tisuća, što je 12,5% manje u usporedbi s 2023. Prosječna administrativna stopa nezaposlenosti iznosila je 5,3% u 2024. godini, što je 0,9 postotnih bodova niže nego u 2023. Podaci o osiguranicima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje pokazuju međugodišnji porast broja osiguranika od 3,3% u 2024. godini.

Tijekom 2024. godine nastavljen je snažan nominalni rast plaća potaknut pozitivnim gospodarskim kretanjima i nedostatkom radne snage u pojedinim djelatnostima. Nadalje, usporavanje stope inflacije utjecalo je na ubrzanje njihovog realnog rasta. Prosječna mjesečna bruto plaća u 2024. godini iznosila je 1.821 EUR te je nominalno povećana 15,0%, a realno 11,7% u odnosu na 2023. Prosječna mjesečna neto plaća iznosila je 1.318 EUR u 2024., bilježeći nominalni rast od 14,8% te realni rast od 11,5% u odnosu na 2023. godinu.

Inflacija, mjerena indeksom potrošačkih cijena, tijekom 2024. godine zabilježila je prosječnu razinu od 3,0%, usporedivši sa 8,0% zabilježenih u 2023. U smjeru međugodišnjeg rasta potrošačkih cijena najjače je djelovao rast cijena usluga (+5,9%) te hrane, pića i duhana (+3,9%). Ukoliko se iz indeksa potrošačkih cijena isključe energija, hrana, pića i duhan, u 2024. se bilježi međugodišnji porast preostalih komponenti od 4,6%.

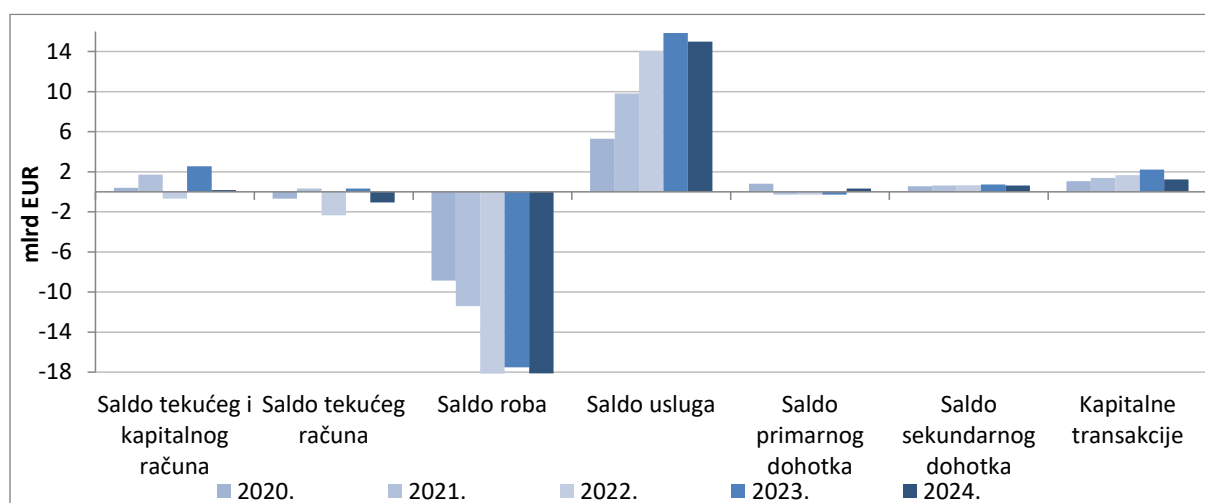
Grafikon 2. Indeks potrošačkih cijena

Izvor: Državni zavod za statistiku

Prema preliminarnim podacima, u 2024. godini zabilježen je pozitivan saldo tekućeg i kapitalnog računa bilance plaćanja u iznosu od 172 milijuna eura, odnosno 0,2% BDP-a, što predstavlja značajno pogoršanje salda za 2,4 milijarde eura u odnosu na 2023. Najveći doprinos navedenom pogoršanju salda ostvaren je smanjenjem salda na tekućem računu, uslijed osjetnog smanjenja pozitivnog salda na računu usluga, kao i izraženijeg negativnog salda roba. Pritom su prihodi od turizma u 2024. iznosili 15,0 milijardi eura, što predstavlja porast od 2,7% u usporedbi s 2023. godinom.

Grafikon 3: Tekući i kapitalni račun platne bilance

Izvor: Hrvatska narodna banka

U 2024. godini na kapitalnom računu bilance plaćanja je zabilježeno smanjenje pozitivnog salda u odnosu na prethodnu godinu. Istovremeno, na financijskom računu bilance plaćanja zabilježen je neto odljev kapitala, odnosno smanjenje neto inozemnih obveza domaćih sektora od 773 milijuna eura.

Bruto inozemni dug krajem 2024. iznosio je 56,2 milijarde eura, što je 7,7%, odnosno 4,7 milijardi eura manje u odnosu na kraj 2023. godine. Njegovom međugodišnjem smanjenju najviše je doprinijelo smanjenje duga središnje banke. Rast BDP-a i pad duga u 2024. rezultirali su značajnim poboljšanjem relativnog pokazatelja bruto inozemne zaduženosti, koji je krajem 2024. iznosio 65,6% BDP-a, što je 12,4 postotnih bodova manje u usporedbi s krajem 2023. godine.

PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Na ostvarenje prihoda državnog proračuna u 2024. godini utjecala su pozitivna kretanja u gospodarstvu te cjelogodišnji fiskalni učinci prihodnih mjera koje je 2023. i u prvom tromjesečju 2024. godine donijela Vlada RH u okviru paketa za zaštitu kućanstava i gospodarstva od rasta cijena. Porezne izmjene također su imale utjecaj na kretanje prihodne strane proračuna tijekom 2024. godine. Navedeno uključuje produljenje mjere privremeno snižene stope PDV-a od 5% na isporuku plina, grijanja iz toplinskih stanica, ogrjevnog drva, peleta, briketa i sječke do kraja ožujka 2025. godine. Također, Vlada RH redovito je donosila i Uredbu o izmjeni Uredbe o visini trošarine na energente i električnu energiju, kojom su utvrđene visine trošarina za bezolovni motorni benzin i dizelsko gorivo. Osim toga, Vlada RH donosila je i Uredbu o utvrđivanju najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata, kojom su utvrđene premije energetske subjekata za motorne benzine i dizelska goriva, a kojima se reguliraju cijene naftnih derivata. Zadnje produženje ovih Uredbi bilo je u lipnju 2024. godine.

Od 1. siječnja 2024. na snagu su stupile i porezne izmjene u sustavu doprinosa za mirovinsko osiguranje te u sustavu poreza na dohodak. Izmjenama Zakona o doprinosima, smanjena je mjesečna osnovica za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje temeljem generacijske solidarnosti. Za sve ukupne bruto mjesečne plaće do 700 eura smanjenje je fiksno i iznosi 300 eura, dok se za plaće povrh tog iznosa pa do iznosa od 1.300 eura olakšica postupno smanjuje. Pri tome olakšica ne umanjuje budući iznos mirovine jer će se za utvrđivanje prava iz mirovinskog osiguranja temeljem generacijske solidarnosti, koristiti puna mjesečna osnovica bez umanjenja za olakšicu.

Jedinicama lokalne samouprave dana je mogućnost samostalnog utvrđivanja stope poreza na dohodak za kategorije dohotka za nesamostalni rad, s obzirom da je od početka godine ukinut prirez porezu na dohodak. Tako su općine i gradovi mogli odlučivati o novim stopama poreza na dohodak na način da dotadašnja niža stopa poreza na dohodak (20%) bude u rasponu od 15% do 23,6%, a viša stopa (30%) bude u rasponu od 25% do 35,4%. Nadalje, iznos osnovnog osobnog odbitka povećan je sa dotadašnjih 530,90 eura na 560 eura. Također, promijenjeni su i koeficijenti pri izračunu uvećanog osobnog odbitka po osnovi uzdržavanih članova i invalidnosti. Podignut je i prag za primjenu više stope ovog poreza s 47.780 eura na 50.400 eura godišnje.

Značajan učinak na prihode proračuna imala su i sredstva pomoći institucija i tijela EU. To se ponajprije odnosi na sredstva iz prethodnog, ali i novog Višegodišnjeg financijskog okvira 2021. – 2027. te iz Mehanizma za oporavak i otpornost, kojima se jača oporavak i otpornost gospodarstva.

Ukupni prihodi državnog proračuna u 2024. godini ostvareni su u iznosu od 30,5 milijardi eura, što je 0,6% više od planiranog, dok su u usporedbi s prethodnom godinom povećani za 11,5%.

Tablica 2. Prihodi državnog proračuna u 2023. i 2024. godini

(u eurima)	Ostvarenje 2023.	Plan 2024.	Ostvarenje 2024.	Indeks 2024/2023	Indeks 2024/plan 2024
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
UKUPNI PRIHODI	27.366.288.523	30.332.415.325	30.501.608.531	111,5	100,6
6 PRIHODI POSLOVANJA	27.294.022.358	30.151.538.968	30.286.967.604	111,0	100,4
Prihodi od poreza	15.495.126.574	17.256.469.233	17.485.258.275	112,8	101,3
od čega:					
Porez na dobit	2.351.288.918	2.573.698.472	2.709.007.817	115,2	105,3
Porez na dodanu vrijednost	10.268.635.346	11.374.465.907	11.443.671.882	111,4	100,6
Posebni porezi i trošarine	2.407.884.410	2.789.330.406	2.806.902.204	116,6	100,6
Ostali porezi na robu i usluge	81.804.157	97.118.692	96.623.248	118,1	99,5
Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću	75.006.602	80.719.054	78.472.118	104,6	97,2
Naknade za priređivanje igara na sreću	230.948.728	260.827.555	265.313.118	114,9	101,7
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	79.312.329	80.282.096	85.203.173	107,4	106,1
Doprinosi	4.385.296.647	5.004.414.141	4.991.247.912	113,8	99,7
Pomoći	4.065.881.568	3.241.798.730	3.096.438.661	76,2	95,5
Prihodi od imovine	730.131.997	605.976.924	624.229.734	85,5	103,0
Prihodi od financijske imovine	359.644.981	411.954.948	430.675.235	119,8	104,5
Prihodi od nefinancijske imovine	350.042.011	130.466.699	127.683.258	36,5	97,9
Prihodi od kamata na dane zajmove	20.445.006	63.555.277	65.871.240	322,2	103,6
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	732.112.152	864.819.971	934.059.361	127,6	108,0
Upravne i administrativne pristojbe	154.505.357	157.977.634	172.631.166	111,7	109,3
Prihodi po posebnim propisima	577.606.795	706.842.337	761.428.195	131,8	107,7
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	222.082.390	236.315.168	242.891.591	109,4	102,8
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	200.944.668	220.763.498	215.873.832	107,4	97,8
Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna	21.137.721	15.551.670	27.017.759	127,8	173,7
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	1.543.131.231	2.680.301.792	2.641.283.412	171,2	98,5
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	120.259.800	261.443.009	271.558.657	225,8	103,9
7 PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	72.266.165	180.876.357	214.640.927	297,0	118,7
Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	8.220.199	5.458.971	6.807.849	82,8	124,7
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	43.704.573	129.632.315	137.344.051	314,3	105,9
Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine	20.341.394	45.785.071	70.489.027	346,5	154,0

Prihodi poslovanja

Prihodi poslovanja u 2024. godini ostvareni su u iznosu od 30,3 milijarde eura pri čemu bilježe međugodišnji rast od 11%. Njihova najznačajnija kategorija su porezni prihodi (udio od 57,7%), koji bilježe povećanje od 12,8% u odnosu na 2023. godinu. Slijede prihodi od doprinosa s udjelom od 16,5%, dok se preostali dio odnosi na pomoći, prihode od imovine, prihode od upravnih i administrativnih pristojbi i pristojbi po posebnim propisima i naknadama, prihode iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza, kazne te ostale prihode.

Porezni prihodi tijekom 2024. godine prikupljeni su u iznosu od 17,5 milijardi eura, čime su zabilježili međugodišnje povećanje od 12,8%, a ostvareni su za 1,3% više od planiranog iznosa.

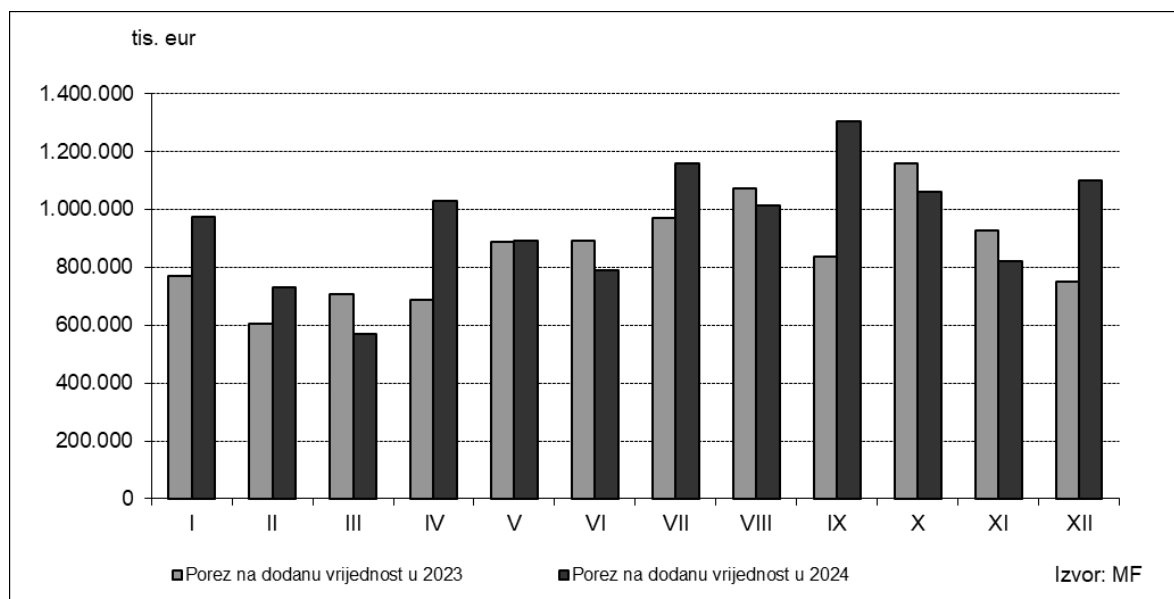
Prihod od poreza na dobit

Prihod od poreza na dobit u 2024. godini ostvaren je u iznosu od 2,7 milijardi eura što čini povećanje od 15,2% u odnosu na prethodnu godinu. Prikupljeni prihod od poreza na dobit rezultat je poslovanja poduzeća tijekom 2023. godine jer se isti u tekućoj godini uplaćuje temeljem poslovanja poduzetnika prethodne godine.

Prihod od poreza na dodanu vrijednost

Tijekom 2024. godine prihod od poreza na dodanu vrijednost ostvaren je u iznosu od 11,4 milijarde eura, što predstavlja rast od 11,4% u odnosu na prethodnu godinu. Prikupljeni prihodi od PDV-a rezultat su rasta osobne i turističke potrošnje te kretanja cijena. Naime, promet u trgovini na malo povećan je u nominalnim iznosima 9,8% u 2024. godini.

Grafikon 4. Kretanje prihoda od poreza na dodanu vrijednost u 2023. i 2024.

Prihod od posebnih poreza i trošarina

Prihodi od posebnih poreza i trošarina u 2024. godini ostvareni su u iznosu od 2,8 milijardi eura ili 16,6% više na međugodišnjoj razini, odnosno 0,6% više od planiranih. Rezultat su povećanja intenziteta prometa i potrošnje svih trošarinskih proizvoda, koji su zabilježili međugodišnji rast. U njihovoj strukturi najznačajniji prihod čine trošarine na energente i električnu energiju s udjelom od 50%, a ostvaren je u iznosu od 1,4 milijarde eura. Na međugodišnjoj razini ovaj prihod bilježi rast od 17,3%.

Drugi po važnosti jest prihod od trošarina na duhanske proizvode koji je u 2024. godini ostvaren u iznosu od 1 milijarde eura i bilježi međugodišnje povećanje od 18,2%. Prihodi od trošarina na alkoholna pića iznose 62,9 milijuna eura i bilježe međugodišnje povećanje od 10,1%, dok prihodi od posebnog poreza na bezalkoholna pića iznose 35,3 milijuna eura i bilježe međugodišnji rast od 11,4%. Veliko povećanje od 12,7% bilježi i prihod od trošarina na automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove koji iznosi 176,2 milijuna eura.

Tablica 3. Posebni porezi i trošarine u 2023. i 2024. godini

(u eurima)	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Indeks	Indeks
	2023.	2024.	2024.	2024./2023.	2024./plan 2024.
	1	2	3	4=3/1	5= 3/2
Posebni porezi i trošarine	2.407.884.410	2.789.330.406	2.806.902.204	116,6	100,6
Poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove	156.302.972	177.805.111	176.183.770	112,7	99,1
Trošarine na energente i električnu energiju	1.196.229.387	1.395.698.863	1.402.771.700	117,3	100,5
Trošarina na alkohol i alkoholna pića	57.185.516	61.409.393	62.940.568	110,1	102,5
Trošarina na pivo	86.163.368	92.785.035	91.205.717	105,9	98,3
Poseban porez na bezalkoholna pića	31.729.501	35.426.837	35.343.959	111,4	99,8
Trošarina na duhanske proizvode	864.046.947	1.009.974.773	1.021.600.904	118,2	101,2
Poseban porez na kavu	16.226.717	16.230.394	16.855.586	103,9	103,9

Prihod od ostalih poreza na robu i usluge

U 2024. godini prihod od ostalih poreza na robu i usluge ostvaren je u iznosu od 96,6 milijuna eura, što je na međugodišnjoj razini rast od 18,1%. Ovu skupinu poreznih prihoda čine prihodi od poreza na osiguranje od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja.

Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću te naknade za priređivanje igara na sreću

Prihod od poreza na dobitke od igara na sreću i ostalih poreza od igara na sreću u 2024. godini iznosi 78,5 milijuna eura, što je na međugodišnjoj razini povećanje od 4,6% sukladno isplaćenim dobitcima. Prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću iznose 265,3 milijuna eura i ostvareni su za 14,9% više nego prethodne godine, prije svega kao rezultat naknada koje priređivači plaćaju temeljem Zakona o igrama na sreću i ugovora o pravu priređivanja.

Porez na međunarodnu trgovinu i transakcije

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije u 2024. ostvaren je u iznosu od 85,2 milijuna eura, što je povećanje od 7,4% u odnosu na 2023. godinu. Ovaj prihod ovisi o kretanju cijena na međunarodnom tržištu.

Prihodi od doprinosa

U 2024. godini prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje iznose 5 milijardi eura, što na međugodišnjoj razini predstavlja povećanje od 13,8%, sukladno kretanju na tržištu rada, odnosno rastu plaća i zaposlenosti uslijed pojačane gospodarske aktivnosti. Pritom prihodi od kapitaliziranog doprinosa iznose 212,8 milijuna eura.

Prihodi od pomoći

Prihodi od pomoći iznose 3,1 milijardu eura te su ostvareni na razini od 95,5% godišnjeg plana. U njihovoj strukturi 82,6% čine pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, koji iznose 2,6 milijardi eura, a vezani su uz izravna plaćanja u poljoprivredi, projekte financirane iz strukturnih i investicijskih fondova EU te one financirane iz Mehanizma za oporavak i otpornost. Provedba projekata kao i dugotrajni postupci javne nabave određuju dinamiku ovih prihoda. Pomoći od inozemnih vlada zbog nabave vojne opreme iznose 146,6 milijuna eura. Ostali dio prihoda od pomoći odnosi se na pomoći od izvanproračunskih korisnika, prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna, pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan, pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava te na povrate pomoći danih unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima.

Prihodi od imovine

Prihodi od imovine u 2024. godini ostvareni su u iznosu od 624,2 milijuna eura, a sastoje se od prihoda od financijske imovine, prihoda od nefinancijske imovine i prihoda od kamata na dane zajmove. Međugodišnje smanjenje prihoda od imovine iznosi 14,5%, dok su u odnosu na planirane vrijednosti ovi prihodi ostvareni za 3% više.

Prihode od financijske imovine veći su za 19,8% u odnosu na prethodnu godinu odnosno iznose 430,7 milijuna eura. Pritom su prihodi od dividendi i dobiti trgovačkih društava iznosili 241,5 milijuna eura, prihodi od kamata na oročena sredstva i depozite po viđenju 127 milijuna eura, a prihodi od zateznih kamata 41,2 milijuna eura.

Prihodi od nefinancijske imovine iznose 127,7 milijuna eura i za 63,5% su manji u odnosu na prethodnu godinu. Osnovni razlog tome jest uplaćena jednokratna naknada teleoperatera u 2023. godini na ime prava uporabe radiofrekvencijskog spektra za mreže pokretnih komunikacija. Prihodi od koncesijskih naknada u 2024. godini prikupljeni su u iznosu od 59,3 milijuna eura, prihodi od iznajmljivanja i zakupa imovine u iznosu od 25,7 milijuna eura, a prihodi od naknada za korištenje nefinancijske imovine u iznosu od 41 milijun eura.

Prihod od kamata na dane zajmove u 2024. godini iznosi 65,9 milijuna eura. Najveći iznos prihoda po ovoj osnovi uplatile su Hrvatske ceste i Hrvatske autoceste po osnovi Ugovora s Ministarstvom financija vezano uz financijsko restrukturiranje cestarskih društava odnosno refinanciranja njihovih obveza temeljem izdane obveznice.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u 2024. godini ostvareni su u iznosu od 934,1 milijun eura, čime bilježe međugodišnje povećanje od 27,6%. Pritom prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi iznose 172,6 milijuna eura, a prihodi po posebnim propisima 761,4 milijuna eura. Ovi prihodi uključuju i dio namjenskih prihoda u sustavu znanosti i drugih proračunskih korisnika.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga te prihodi od donacija namjenski su prihodi proračunskih korisnika, a tijekom 2024. godine ostvareni su u iznosu od 242,9 milijuna

eura ili 9,4% više u odnosu na prethodnu godinu. Promatrano pojedinačno, prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga iznosili su 215,9 milijuna eura, a prihodi od donacija 27 milijuna eura.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza, a koji se odnose na prihode državnih bolničkih ustanova, u 2024. iznosili su 2,6 milijardi eura te bilježe povećanje od 71,2% u odnosu na 2023. godinu. Ovi prihodi odnose se na ustanove u zdravstvu u državnom vlasništvu, koje od 1. siječnja 2024. uključuju i prihode općih županijskih bolnica za koje su osnivačka prava sa županija i grada Zagreba prenesena na državu.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi tijekom 2024. godine prikupljeni su u iznosu od 271,6 milijuna eura, a na međugodišnjoj razini rastu za čak 125,8%. Prihodi od kazni ostvareni su najviše od kazni za prekršaje u prometu, dok se preostali dio odnosi na kazne u poreznim, carinskim i deviznim prekršajima, kazne za privredne prijestupe te druge upravne mjere. Međutim, valja napomenuti kako je u kategoriji ostalih prihoda u 2024. evidentirana i HEP-ova uplata prihoda od prodaje plina u iznosu od 120 milijuna eura u državni proračun, temeljem Odluke o izmjenama Odluke o osiguranju zaliha plina na teritoriju Republike Hrvatske², a koju je Vlada Republike Hrvatske donijela u siječnju 2024. godine.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine tijekom 2024. godine ostvareni su u iznosu od 214,6 milijuna eura, pri čemu prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine iznose 137,3 milijuna eura, prihodi od prodaje zaliha 70,5 milijuna eura, a prihodi od prodaje neproizvedene imovine odnosno zemljišta 6,8 milijuna eura. U kategoriji prihoda od prodaje proizvedene dugotrajne imovine uključeni su i prihodi vezani uz klirinški dug HEP-a prema državnom proračunu u iznosu od 114 milijuna eura, a što se odnosi na isporučenu opremu HEP-u za izgradnju termoelektrane Sisak na ime podmirenja klirinškog duga Ruske Federacije prema RH temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju prethodne suglasnosti za sklapanje ugovora o međusobnom prijeboju između Republike Hrvatske i društva Hrvatske elektroprivrede d.d. od 27. prosinca 2024.

² Narodne novine br. 5/2024

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni rashodi Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2024. godinu planirani su u iznosu od 33,6 milijardi eura, od čega rashodi poslovanja 31,7 milijardi eura, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine 1,8 milijardi eura.

Tablica 4: Kretanje rashoda u 2023. i 2024. godini

(u eurima)		Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Izvršenje 2024.	Indeks 2024./2023.	Indeks 2024./P2024.
		1	2	3	4=3/1	5=3/2
UKUPNI RASHODI		28.095.373.152	33.586.593.252	32.720.157.842	116,5	97,4
3	Rashodi poslovanja	26.579.295.470	31.739.489.954	31.122.056.868	117,1	98,1
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.516.077.682	1.847.103.298	1.598.100.975	105,4	86,5

Izvršenje ukupnih rashoda državnog proračuna u 2024. godini iznosi 32,7 milijardi eura, što čini 97,4% planiranih rashoda za 2024. godinu. Rashodi poslovanja izvršeni su u iznosu od 31,1 milijardu eura, odnosno 98,1% planiranih rashoda poslovanja, dok su rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni u iznosu od 1,6 milijardi eura, odnosno 86,5% plana.

Najznačajniji rashodi u 2024. godini izvršeni su unutar programa Mirovine i mirovinska primanja u iznosu od 8,3 milijarde eura, od čega se 8,0 milijardi eura odnosi na rashode za mirovine. Za rashode za zaposlene uključujući rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama izdvojeno je 7,6 milijardi eura.

Na rashodovnu stranu državnog proračuna utjecali su i troškovi provedbe mjera Vlade Republike Hrvatske za zaštitu kućanstva i gospodarstva od rasta cijena. Rashodi državnog proračuna za provedbu navedenih mjera u 2024. godini izvršeni su u iznosu od 1,8 milijardi eura i uključuju isplatu jednokratnih novčanih primanja korisnicima mirovine, korisnicima prava u sustavu socijalne skrbi i pružateljima socijalnih usluga te u sustavu skrbi o hrvatskim braniteljima, poljoprivrednicima, prijevoznicima, studentima i studentskim centrima. Uz navedeno, subvencionirane su i krajnje cijene plina kućanstvima i mikro, malim i srednjim poduzetnicima, dana je potpora poduzećima za tranziciju na energetske i resursno učinkovito gospodarstvo, podmirene su naknade za energente, isplaćene su naknade za ugroženog kupca energenata te je osigurana dostatna količina plina.

Rashodi u 2024. godini povezani uz sanaciju posljedica katastrofe uzrokovane potresima koji su 2020. godine pogodili Republiku Hrvatsku i to potres na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije iz ožujka 2020. i potres na području Sisačko-moslavačke županije, Zagrebačke županije i Karlovačke županije iz prosinca 2020. godine iznosili su 1,1 milijardu eura.

Za sanaciju štete uzrokovane potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije utrošen je iznos od 647,9 milijuna eura, dok je za sanaciju štete uzrokovane potresom na području Sisačko-moslavačke županije, Zagrebačke i Karlovačke županije iz prosinca 2020. godine utrošeno 409,5 milijuna eura.

Rashodi evidentirani na izvorima financiranja Europske unije u 2024. godini izvršeni su u iznosu od 2,5 milijardi eura. Uz navedeno, u 2024. godini rashodi evidentirani na izvoru financiranja zajma u okviru Nacionalnog programa oporavka i otpornosti izvršeni su u iznosu od 496,0 milijuna eura.

Ukupni rashodi državnog proračuna u 2024. godini veći su za 4,6 milijardi eura ili 16,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Na povećanje rashoda utjecalo je:

- povećanje izdvajanja za rashode za zaposlene (uključujući rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama) u iznosu od 2,2 milijarde eura, što je najvećim dijelom rezultat isplate sredstava za provedbu cjelovite reforme sustava plaća koja je započela u 2023. godini ugovaranjem privremenih dodataka na plaću, a nastavljena je u 2024. godini stupanjem na snagu Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama (Narodne novine, broj 155/23.), kao i uključivanja 22 bolničke ustanove u državni proračun,
- povećanje izvršenja rashoda za isplatu mirovina u iznosu od 1,0 milijarde eura prvenstveno radi usklađivanja mirovina ostvarenih prema općem i posebnim propisima za 4,19% od 1. siječnja 2024. te za 7,46% od 1. srpnja 2024. godine,
- povećanje naknada u socijalnoj skrbi u iznosu od 407,0 milijuna eura i to najvećim dijelom radi primjene Zakona o inkluzivnom dodatku (Narodne novine, broj 156/23.),
- povećanje izdvajanja za materijalne rashode u iznosu od 399,3 milijuna eura prvenstveno radi uključivanja 22 bolničke ustanove u državni proračun,
- troškovi povezani za provedbu mjera Vlade Republike Hrvatske za zaštitu kućanstva i gospodarstva od rasta cijena u iznosu od 209,0 milijuna eura.

1. Rashodi po ekonomskoj klasifikaciji

Rashodi poslovanja

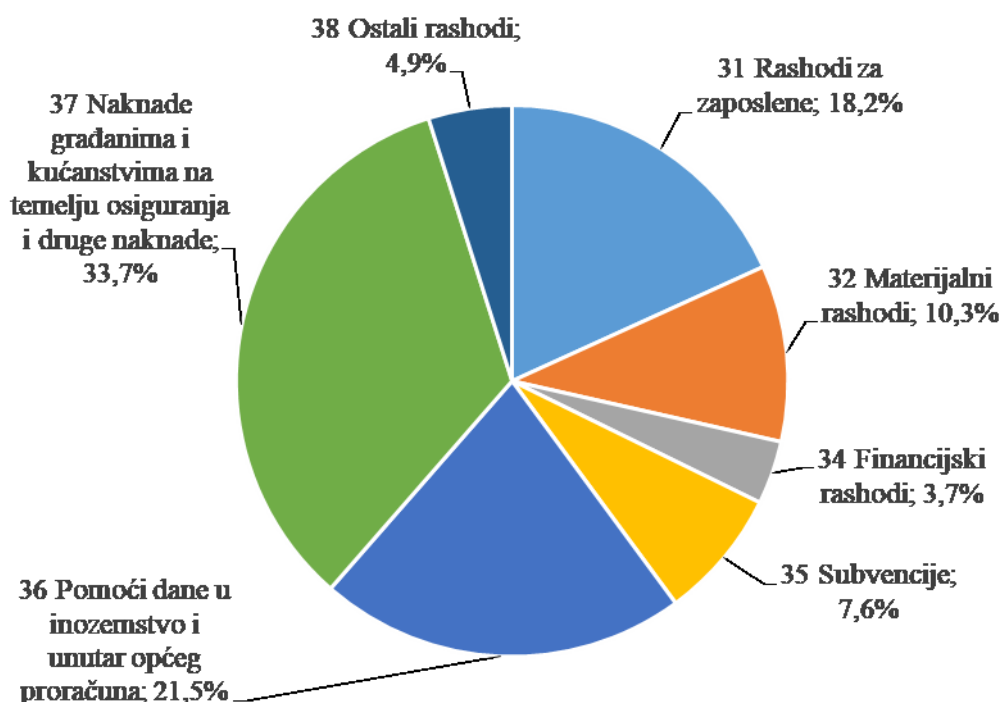
Rashodi poslovanja u 2024. godini izvršeni su u iznosu od 31,1 milijardu eura, odnosno 98,1% planiranih sredstava te su u odnosu na prethodnu godinu povećani za 17,1%.

Tablica 5: Rashodi poslovanja u 2023. i 2024. godini

(u eurima)		Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Izvršenje 2024.	Indeks 2024./ 2023.	Indeks 2024./P2024.
		1	2	3	4=3/1	5=3/2
3	Rashodi poslovanja	26.579.295.470	31.739.489.954	31.122.056.868	117,1	98,1
31	Rashodi za zaposlene	3.897.081.833	5.697.444.918	5.664.479.719	145,4	99,4
32	Materijalni rashodi	2.820.311.099	3.355.582.551	3.219.632.235	114,2	95,9
34	Financijski rashodi	973.601.071	1.164.585.849	1.158.962.580	119,0	99,5
35	Subvencije	1.624.882.403	2.453.495.566	2.377.054.876	146,3	96,9
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	6.632.577.017	6.919.807.670	6.699.539.434	101,0	96,8
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	8.814.528.615	10.495.804.759	10.476.013.819	118,8	99,8
38	Ostali rashodi	1.816.313.431	1.652.768.641	1.526.374.205	84,0	92,4

U strukturi rashoda poslovanja najveći udio od 33,7% čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, a slijede pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna s udjelom od 21,5% te rashodi za zaposlene s udjelom od 18,2%.

Grafikon 5: Struktura izvršenja rashoda poslovanja u 2024. godini po skupinama rashoda ekonomske klasifikacije

Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene u 2024. godini izvršeni su u iznosu od 5,7 milijardi eura što predstavlja 99,4% planiranih rashoda za zaposlene. U odnosu na prethodnu godinu povećani su za 45,4% odnosno 1,8 milijardi eura.

Rashodi za zaposlene u osnovnim i srednjim školama, koji se od 2020. godine iskazuju u okviru skupine 36 *Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna* u 2024. godini izvršeni su u iznosu od 1,9 milijardi eura. U odnosu na 2023. godinu povećani su za 25,5% odnosno 386,4 milijuna eura.

Uključivanjem navedenog iznosa u ukupne rashode za zaposlene, isti su u 2024. godini izvršeni u iznosu od 7,6 milijardi eura te su u odnosu na 2023. godinu povećani za 39,8% odnosno 2,2 milijarde eura.

Kao što je već uvodno spomenuto, navedeno povećanje je rezultat isplate sredstava za provedbu cjelovite reforme sustava plaća koja je započela u 2023. godini ugovaranjem privremenih dodataka na plaću, a nastavljena je u 2024. godini stupanjem na snagu Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama, kao i uključivanja 22 bolničke ustanove u državni proračun. Naime, od 1. siječnja 2024. godine jedinice područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb prestaju biti osnivači općih bolnica, a osnivač postaje Republika Hrvatska. Slijedom navedenog, od 1. siječnja 2024. godine 22 bolničke ustanove prestaju biti proračunski korisnici

jedinica područne (regionalne) samouprave i postaju proračunski korisnici državnog proračuna, a njihovi ukupni prihodi i primici, rashodi i izdaci uključuju se u državni proračun.

Materijalni rashodi

Materijalni rashodi u 2024. godini izvršeni su u iznosu od 3,2 milijarde eura, što predstavlja 95,9% planiranih sredstava. U odnosu na 2023. godinu povećani su za 399,3 milijuna eura odnosno 14,2%, što je prvenstveno rezultat uključivanja materijalnih rashoda bolničkih ustanova koje su od 1. siječnja 2024. godine uključene u državni proračun.

Tablica 6: Materijalni rashodi u 2023. i 2024. godini

(u eurima)		Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Izvršenje 2024.	Indeks 2024./ 2023.	Indeks 2024./ P2024.
		1	2	3	4=3/1	5=3/2
32	Materijalni rashodi	2.820.311.099	3.355.582.551	3.219.632.235	114,2	95,9
321	Naknade troškova zaposlenima	203.294.274	245.057.509	232.828.110	114,5	95,0
322	Rashodi za materijal i energiju	1.228.913.533	1.477.362.128	1.452.207.064	118,2	98,3
323	Rashodi za usluge	1.246.750.786	1.469.800.627	1.392.335.673	111,7	94,7
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	11.390.714	16.224.063	13.559.400	119,0	83,6
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	129.961.793	147.138.224	128.701.987	99,0	87,5

Naknade troškova zaposlenima izvršene su u iznosu od 232,8 milijuna eura, što predstavlja 95,0% planiranih sredstava. U okviru ovih rashoda najznačajniji iznos od 157,8 milijuna eura odnosi se na rashode za naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život, dok se 55,3 milijuna eura odnosi na rashode za službena putovanja. U odnosu na prethodnu godinu naknade troškova zaposlenima povećane su za 14,5% odnosno 29,5 milijuna eura.

Rashodi za materijal i energiju izvršeni su u iznosu od 1,5 milijardi eura, što predstavlja 98,3% planiranih sredstava. U okviru ovih rashoda iznos od 1,2 milijarde eura odnosi se na rashode za materijal i sirovine, od čega se 973,1 milijun eura odnosi na rashode za lijekove te pomoćni i sanitetski materijal.

Za rashode za energiju utrošeno je 140,1 milijun eura, dok su uredski materijal i ostali materijalni rashodi izvršeni u iznosu od 56,3 milijuna eura. U odnosu na prethodnu godinu rashodi za materijal i energiju povećani su za 18,2% odnosno 223,3 milijuna eura.

Rashodi za usluge izvršeni su u iznosu od 1,4 milijarde eura, što predstavlja 94,7% planiranih sredstava. Rashodi za usluge najvećim dijelom izvršeni su unutar programa Sigurnost građana i prava na zdravstvene usluge, programa Javni red, sigurnost i upravne poslove te programa Visoko obrazovanje. U odnosu na prethodnu godinu rashodi za usluge veći su za 11,7%, odnosno 145,6 milijuna eura.

Financijski rashodi

Financijski rashodi u 2024. godini izvršeni su u iznosu od 1,2 milijarde eura, što predstavlja 99,5% planiranih rashoda za 2024. godinu te su u odnosu na prethodnu godinu veći za 19,0% odnosno 185,4 milijuna eura.

Tablica 7: Financijski rashodi u 2023. i 2024. godini

(u eurima)	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Izvršenje 2024.	Indeks 2024./ 2023.	Indeks 2024./ P2024.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
34 Financijski rashodi	973.601.071	1.164.585.849	1.158.962.580	119,0	99,5
341 Kamate za izdane vrijednosne papire	734.326.113	911.802.199	911.802.198	124,2	100,0
342 Kamate za primljene kredite i zajmove	152.106.243	159.487.930	159.248.765	104,7	99,9
343 Ostali financijski rashodi	87.168.715	93.295.720	87.911.617	100,9	94,2

Najveći udio u ukupnom izvršenju financijskih rashoda od 92,4% čine rashodi za kamate, odnosno rashodi za kamate na izdane vrijednosne papire i kamate za primljene kredite i zajmove koji su u odnosu na prethodnu godinu veći za 20,8%.

Ostali financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 87,9 milijuna eura što predstavlja 94,2% planiranih rashoda za 2024. godinu.

Subvencije

Rashodi za subvencije u 2024. godini izvršeni su u iznosu od 2,4 milijarde eura, što predstavlja 96,9% planiranih sredstava. U odnosu na prethodnu godinu rashodi za subvencije povećani su za 752,2 milijuna eura odnosno 46,3%, prvenstveno radi provedbe mjera Vlade Republike Hrvatske za zaštitu kućanstva i gospodarstva od rasta cijena.

Najznačajniji iznos subvencija u 2024. godini u ukupnom iznosu od 1,2 milijarde eura isplaćen je unutar resora Ministarstva gospodarstva i to najvećim dijelom unutar programa Razvoj energetskog sustava i gospodarenja ugljikovodicima. U okviru navedenog programa:

- *podmirene su naknade za energente* u iznosu od 899,3 milijuna eura, i to:
 - iznos od 350,9 milijuna eura isplaćen opskrbljivačima električnom energijom za razliku između ugovorene cijene i cijene obračunate kupcima temeljem Uredbe Vlade Republike Hrvatske o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije,
 - iznos od 415,4 milijuna eura kojim je nadoknađen dio razlike u cijeni električne energije društvu Hrvatskoj elektroprivredi d.d. (dalje u tekstu: HEP) tijekom razdoblja od donošenja prve Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije iz 2022. godine (dalje u tekstu: Uredba iz 2022. godine) odnosno za razdoblje od 1. listopada 2022. do 31. ožujka 2023. godine temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o nadoknadi razlike cijene električne energije društvu Hrvatska elektroprivreda d.d. i provedbenim aktivnostima.
 - iznos od 132,9 milijuna eura kojim je HEP-u nadoknađena razlika u cijeni toplinske energije od donošenja prve Uredbe iz 2022. godine odnosno za razdoblje od 1. listopada 2022. do 30. rujna 2023. godine.
- *isplaćena su sredstva za osiguranje dostatne količine plina u skladištu PSP Okoli* u iznosu od 298,5 milijuna eura, od čega se iznos od 286,3 milijuna eura odnosi na

isplaćena sredstva HEP-u temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o izmjenama Odluke o osiguranju zaliha plina na teritoriju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 5/24., dalje u tekstu: Izmjena Odluke) za otplatu kredita kojeg je HEP 2022. godine temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o osiguranju zaliha plina na teritoriju Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 63/22.) ugovorio kod komercijalnih banaka u svrhu osiguranja potrebne količine plina na teritoriju Republike Hrvatske. Izmjenom Odluke propisano je kako je HEP dužan iznos ostvaren od prodaje plina uplatiti u državni proračun.

Subvencije u resoru Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u 2024. godini izvršene su u iznosu od 667,0 milijuna eura i to najvećim dijelom unutar programa Poljoprivreda i Ruralni razvoj za koje je ukupno izdvojeno 646,8 milijuna eura. U okviru programa Poljoprivreda izdvojeno je 474,5 milijuna eura, od čega je 383,1 milijun eura rashoda evidentirano na izvorima financiranja Europske unije, dok je 91,4 milijuna eura financirano iz nacionalnih sredstava. Unutar navedenog programa najvećim dijelom isplaćuju se subvencije za izravna plaćanja poljoprivrednim proizvođačima, izravna plaćanja u poljoprivredi i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda te izvanrednu pomoć proizvođačima zbog elementarnih nepogoda i nepovoljnih događaja. Program Poljoprivreda, osim na ovoj skupini rashoda, planira se i izvršava i na ostalim skupinama rashoda. U 2024. godini ukupno je za program Poljoprivreda (sve skupine rashoda) izdvojeno 521,3 milijuna eura, od čega je 414,4 milijuna eura evidentirano na izvorima financiranja Europske unije. Za program Ruralni razvoj u 2024. godini izdvojeno je 172,3 milijuna eura. Također, program Ruralni razvoj se, osim na ovoj skupini rashoda, planira i izvršava i na ostalim skupinama rashoda. U 2024. godini ukupno je za program Ruralni razvoj (sve skupine rashoda) izdvojeno 336,9 milijuna eura, od čega je 276,5 milijuna eura evidentirano na izvorima financiranja Europske unije.

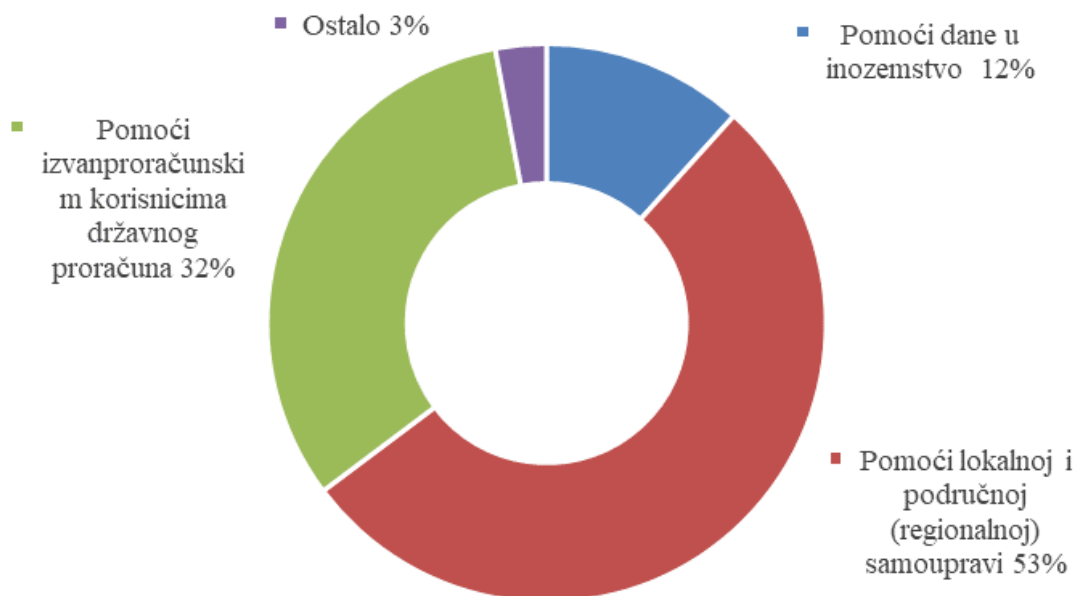
Subvencije u resoru Ministarstva mora, prometa i infrastrukture u 2024. godini izvršene su u iznosu od 164,8 milijuna eura te su u odnosu na prethodnu godinu povećane za 2,8 milijuna eura. Za poticanje redovitih pomorskih putničkih i brzobrodskih linija utrošeno je 64,9 milijuna eura, dok je za provedbu ugovora o koncesijama (Bina-Istra, autocesta Zagreb - Macelj) utrošeno 42,3 milijuna eura. Nadalje, naknada koja se dodjeljuje poduzetnicima kojima je povjereno obavljanje univerzalne poštanske usluge isplaćena je u iznosu od 25,1 milijun eura, dok je za očuvanje prometne povezanosti regija (domaći linijski zračni prijevoz) isplaćeno 19,2 milijuna eura.

U resoru Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike unutar programa Aktivna politika tržišta rada u 2024. godinu isplaćeno je 131,9 milijuna eura subvencija i to najvećim dijelom za provedbu projekta Program učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027. unutar kojeg se provode potprojekti Mjere aktivne politike zapošljavanja i Mjere aktivne politike zapošljavanja za mlade.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u 2024. godini izvršene su u iznosu od 6,7 milijardi eura, odnosno 96,8% planiranih sredstava. U odnosu na prethodnu godinu pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna povećane su u za 67,0 milijuna eura odnosno 1,0%.

Grafikon 6: Struktura izvršenja pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u 2024. godini

Pomoći dane u inozemstvo u 2024. godini izvršene su u iznosu od 783,1 milijuna eura, od čega se najznačajniji iznos od 710,8 milijuna eura odnosi na doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije.

Pomoći lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi u 2024. godini izvršene su u iznosu od 3,6 milijardi eura, od čega se najznačajniji iznos od 1,9 milijardi eura odnosi na rashode za zaposlene osnovnih i srednjih škola. Nadalje, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2024. godini isplaćeno je i:

- 403,6 milijuna eura pomoći temeljem prijenosa EU sredstava i to najznačajnijim dijelom unutar programa Razvoj odgojno obrazovnog sustava i Predškolski odgoj, Zaštita kulturnih dobara, Regionalna konkurentnost i urbani razvoj, Ruralni razvoj, Podizanje kvalitete i dostupnosti socijalne skrbi te programa Zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja,
- 265,4 milijuna eura za fiskalno izravnjanje sukladno članku 32. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2024. godinu (Narodne novine, broj 149/23. i 125/24.),
- 204,4 milijuna eura za dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije,
- 79,6 milijuna eura za fiskalnu održivost dječjih vrtića,
- 65,0 milijuna eura pomoći za prehranu za učenike u osnovnim školama,
- 41,0 milijun eura za obavljanje poslova ureda državne uprave u županijama i
- 34,1 milijuna eura za javni međumjesni prijevoz za učenike.

Pomoći izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna izvršene su u iznosu od 2,2 milijarde eura, od čega Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje 784,8 milijuna eura, dok je 452,1 milijun eura doznačeno Hrvatskim cestama d.o.o., Hrvatskim autocestama d.o.o. i HŽ Infrastrukturi d.o.o. za pripadajući dio naknade u cijeni goriva. Nadalje, za upravljanje,

organizaciju i regulaciju željezničkog prometa te poticanje željezničkog putničkog prijevoza izdvojeno je 179,1 milijun eura, dok je za financiranje i sufinanciranje građenja, modernizaciju i obnovu željezničke infrastrukture izdvojeno 127,5 milijuna eura.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u 2024. godini izvršene su u iznosu od 10,5 milijardi eura, što predstavlja 99,8% planiranih sredstava, a u usporedbi s prethodnom godinom povećane su za 1,7 milijardi eura, odnosno 18,8%.

Tablica 8: Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u 2023. i 2024. godini

(u eurima)	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Izvršenje 2024.	Indeks 2024./ 2023.	Indeks 2024./ P2024.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	8.814.528.615	10.495.804.759	10.476.013.819	118,8	99,8
program mirovine i mirovinska primanja	7.214.833.540	8.307.433.000	8.303.693.796	115,1	100,0
naknade u socijalnoj skrbi, od čega:	599.804.555	1.021.139.778	1.006.799.089	167,9	98,6
- inkluzivni dodatak		583.504.739	582.664.305		99,9
- osobna invalidnina*	152.371.528	13.788.044	13.787.374	9,0	100,0
- doplatka za pomoć i njegu*	86.875.351	7.435.105	7.434.773	8,6	100,0
- zajamčena minimalna naknada	64.624.452	67.586.840	68.215.271	105,6	100,9
- status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja	60.254.194	73.298.036	73.112.413	121,3	99,7
- jednokratna naknada	62.241.905	17.475.534	17.044.125	27,4	97,5
- nacionalna naknada za starije osobe	9.936.358	27.000.000	26.988.854	271,6	100,0
dodatni roditeljni dopust, roditeljski dopust i oprema za novorođeno dijete	322.542.130	350.832.283	350.418.723	108,6	99,9
doplatka za djecu	145.959.850	188.100.000	187.790.390	128,7	99,8
naknade nezaposlenima	131.688.087	122.350.000	122.347.156	92,9	100,0
trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo)	79.599.988	90.268.140	90.244.382	113,4	100,0
subvencije i državna jamstva za stambene kredite	43.126.652	45.975.000	45.600.878	105,7	99,2
aktivna politika tržišta rada	30.731.766	35.181.731	34.924.630	113,6	99,3

Od 1. siječnja 2024. godine naknade se isplaćuju u okviru inkluzivnog dodatka

Najveći iznos rashoda u ovoj skupini odnosi se na program *Mirovine i mirovinska primanja* koji je izvršen u iznosu od 8,3 milijarde eura, od čega su rashodi za mirovine izvršeni u iznosu od 8,0 milijardi eura. Rashodi za mirovine financirani iz izvora financiranja 11 Opći prihodi i primici izvršeni su u iznosu od 3,2 milijarde eura, od čega se na mirovine ostvarene prema posebnim propisima odnosi 1,2 milijarde eura, a na mirovine ostvarene prema općem propisu 2,0 milijarde eura. Rashodi za mirovine financirani iz izvora financiranja 21 Doprinosi za mirovinsko osiguranje iznose 4,9 milijardi eura.

Dodatno je unutar navedenog programa u 2024. godini isplaćeno jednokratno primanje korisnicima mirovinskih primanja radi ublažavanja posljedica rasta troškova života u iznosu od 254,9 milijuna eura.

Za rashode za mirovine izdvojeno je 1,0 milijarda eura više u odnosu na prethodnu godinu i to prvenstveno zbog:

- usklađivanja mirovina ostvarenih prema općem i posebnim propisima od 1. siječnja 2024. za 4,19%,

- usklađivanja mirovina ostvarenih prema općem i posebnim propisima od 1. srpnja 2024. za 7,46%,
- prenesenog kumuliranog učinka promjene broja i strukture korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2023. godine,
- izmjena Zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 156/23.) te Zakona o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 156/23.).

Naknade u socijalnoj skrbi izvršene su u iznosu od 1,0 milijarde eura te su u odnosu na prethodnu godinu povećane za 407,0 milijuna eura i to najvećim dijelom radi primjene Zakona o inkluzivnom dodatku (Narodne novine, broj 156/23.). Naime, 1. siječnja 2024. godine na snagu je stupio Zakon o inkluzivnom dodatku koji objedinjuje pravo na osobnu invalidninu i pravo na doplatak za pomoć i njegu koje se ostvaruju sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 18/22., 46/22., 119/22., 71/23. i 156/23.), pravo na doplatak za djecu u uvećanom iznosu koje se ostvaruje temeljem oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta sukladno Zakonu o doplatku za djecu (Narodne novine, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15., 58/18. i 156/23.) i pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom koje se ostvaruje temeljem Zakona o tržištu rada (Narodne novine, br. 118/18., 32/20., 18/22., 156/23. i 152/24.).

Sukladno navedenom, u 2024. godini inkluzivni dodatak isplaćen je u iznosu od 582,7 milijuna eura. Nadalje, u sklopu naknada u socijalnoj skrbi isplaćene su i naknada za status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja u iznosu od 73,1 milijun eura, zajamčena minimalna naknada u iznosu od 68,2 milijuna eura, naknada za ugroženog kupca energenta 51,8 milijuna eura, naknade za smještaj u udomiteljsku obitelj 32,1 milijun eura, osobna asistencija 28,9 milijuna eura te rashodi za nacionalnu naknadu za starije osobe u iznosu od 27,0 milijuna eura.

Za dodatni rodiljni, roditeljski dopust i opremu za novorođeno dijete izdvojeno je 350,4 milijuna eura. U odnosu na prethodnu godinu izdvajanja za dodatni rodiljni, roditeljski dopust i opremu za novorođeno dijete bilježe povećanje od 27,9 milijuna eura.

Doplatak za djecu izvršen je u iznosu od 187,8 milijuna eura te u odnosu na isto razdoblje prethodne godine rashodi za ovu namjenu bilježe povećanje u iznosu od 41,8 milijuna eura, što je u najvećoj mjeri rezultat Izmjena i dopuna Zakona o doplatku za djecu (Narodne novine, broj 94/01., 138/06., 107/07., 37/08., 61/11., 112/12., 82/15., 58/18. i 156/23.) te Zakona o inkluzivnom dodatku.

Naknade nezaposlenima u 2024. godini izvršene su u iznosu od 122,3 milijuna eura odnosno 92,9 % planiranih sredstava.

Za trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo) izdvojeno je ukupno 90,2 milijuna eura što predstavlja 100,0% planiranih sredstava.

Subvencije za stambene kredite izvršene su u iznosu od 45,6 milijuna eura te su u odnosu na prethodnu godinu povećane za 2,5 milijuna eura.

Ostali rashodi

U 2024. godini ostali rashodi, koji uključuju rashode za tekuće i kapitalne donacije, kazne, penale i naknade šteta i kapitalne pomoći, izvršeni su u iznosu od 1,5 milijardi eura, što čini 92,4% planiranih sredstava za 2024. godinu. U odnosu na prethodnu godinu ostali rashodi smanjeni su za 16,0% odnosno 289,9 milijuna eura.

Tablica 9: Ostali rashodi

(u eurima)		Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Izvršenje 2024.	Indeks 2024./ 2023.	Indeks 2024./P 2024.
		1	2	3	4=3/1	5=3/2
38	Ostale pomoći	1.816.313.431	1.652.768.641	1.526.374.205	84,0	92,4
381	Tekuće donacije	473.357.984	505.683.225	500.202.607	105,7	98,9
382	Kapitalne donacije	458.211.351	335.148.278	315.726.706	68,9	94,2
383	Kazne, penali i naknade štete	78.663.078	44.448.640	46.847.012	59,6	105,4
385	Izvanredni rashodi		14.250.000			0,0
386	Kapitalne pomoći	806.081.017	753.238.498	663.597.881	82,3	88,1

Tekuće i kapitalne donacije (neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima) u 2024. izvršene su u iznosu od 815,9 milijuna eura, od čega je najviše sredstava izdvojeno unutar programa:

- Zaštita kulturnih dobara u iznosu od 119,0 milijuna eura,
- Razvoj športa u iznosu od 84,4 milijuna eura,
- Podizanje kvalitete i dostupnosti socijalne skrbi u iznosu od 79,5 milijuna eura u sklopu kojeg se najznačajnija sredstva dodjeljuju za potprojekt Zaželi program zapošljavanja žena kojim se omogućava uključivanje žena u nepovoljnom položaju na tržište rada i poboljšavanje kvalitete života krajnjih korisnika, osoba u starijoj životnoj dobi, osoba u nepovoljnom položaju ili osoba s invaliditetom pružajući im podršku u svakodnevnom životu,
- Regulativa i nadzor u graditeljstvu u iznosu od 76,6 milijuna eura u cijelosti utrošenih za aktivnosti sanacije šteta od potresa i energetske obnove zgrada oštećenih u potresima,
- Zaštita prava nacionalnih manjina u iznosu od 63,2 milijuna eura te
- Visoko obrazovanje u iznosu od 35,6 milijuna eura u sklopu kojeg je za smještaj i prehranu studenata isplaćen iznos od 23,3 milijuna eura.

Za kapitalne pomoći trgovačkim društvima, zadrugama, poljoprivrednicima i obrtnicima te kreditnim i ostalim financijskim institucijama u 2024. godini izdvojeno je 663,6 milijuna eura, od čega je 427,2 milijuna eura evidentirano na izvorima financiranja Europske unije.

Najznačajnije kapitalne pomoći izvršene su unutar programa:

- Ruralni razvoj i Ribarstvo u iznosu od 155,4 milijuna eura,
- Razvoj energetskog sustava i gospodarenja ugljikovodicima u iznosu od 123,3 milijuna eura, od čega je za projekt izgradnje plinovoda Zlobin – Bosiljevo i povećanje kapaciteta LNG terminala utrošeno 121,0 milijun eura iz Namjenskog primitka NPOO,
- Priprema, provedba i podrška ostvarenju strateških ciljeva za jačanje gospodarstva RH u iznosu od 114,3 milijuna eura,
- Regionalna konkurentnost i urbani razvoj u iznosu od 70,1 milijun eura,

- Priprema i provedba projekata sufinanciranih sredstvima fondova EU u iznosu od 48,1 milijun eura te
- Zaštita okoliša u iznosu od 33,2 milijuna eura.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2024. godini izvršeni su u iznosu od 1,6 milijardi eura, što predstavlja 86,5% planiranih sredstava te su u usporedbi s prethodnom godinom uvećani za 82,0 milijuna eura, odnosno 5,4%.

Najznačajnija izdvajanja izvršena su unutar razdjela:

- Ministarstva obrane u sklopu programa Opremanje, modernizacija i izgradnja u iznosu od 455,9 milijuna eura unutar kojeg se izvršava plaćanje obveze prema ugovoru za nabavu višenamjenskog borbenog aviona, opremanje materijalno tehničkim sredstvima i opremanje borbenim vozilom pješastva na gusjenicama,
- Ministarstva zdravstva za program Investicije u zdravstvenu infrastrukturu u iznosu od 282,5 milijuna eura, od čega se 29,7 milijuna eura odnosi na rashode evidentirane na izvorima financiranja iz Europske unije i 65,4 milijuna eura na rashode evidentirane na izvoru financiranja Namjenski primitak NPOO, a unutar kojeg se provode sanacije šteta od potresa i izravna kapitalna ulaganja bolničkih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske,
- Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih u sklopu programa Visokog obrazovanja u iznosu od 177,6 milijuna eura, od čega se 91,3 milijuna eura odnosi na obnovu zgrada oštećenih u potresu s energetsom obnovom u sklopu Nacionalnog programa oporavka i otpornosti,
- Ministarstva unutarnjih poslova u iznosu od 107,4 milijuna eura, od čega se 43,3 milijuna eura odnosi na program Javni red, sigurnost i upravni poslovi i 34,4 milijuna eura na program Organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja u sklopu koje se od 2024. godine provodi projekt Helikopterska potpora sustavu civilne zaštite za što je utrošeno 28,8 milijuna eura,
- Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u iznosu od 105,4 milijuna eura i to za provedbu programa Stambeno zbrinjavanje prognanika, povratnika i izbjeglica u iznosu od 44,4 milijuna eura i programa Prometovanje nekretninama u iznosu od 38,6 milijuna eura te
- unutar Agencije za ugljikovodike za formiranje, skladištenje i upravljanje obveznim zalihama nafte i naftnim derivatima u iznosu od 51,8 milijuna eura.

2. Rashodi po izvorima financiranja

Tablica 10. Izvršenje rashoda po izvorima financiranja u 2023. i 2024. godini

u eurima	Izvršenje 2023.	Izvršenje 2024.	Indeks 2024./2023.
UKUPNO	28.095.373.151,99	32.720.157.842,43	116,5
1 Opći prihodi i primici	17.164.053.486,13	20.469.098.818,37	119,3
2 Doprinosi	4.384.075.736,32	4.990.438.959,35	113,8
3 Vlastiti prihodi	179.574.904,93	218.378.197,26	121,6
4 Prihodi za posebne namjene	2.171.727.905,65	3.452.933.761,20	159,0
5 Pomoći	4.067.622.219,91	2.887.677.027,89	71,0
6 Donacije	16.997.832,69	12.678.453,29	74,6
7 Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	18.148.203,13	62.654.316,76	345,2
8 Namjenski primici	93.172.863,23	626.298.308,31	672,2

Od ukupno izvršenih rashoda u iznosu od 32,7 milijardi eura u 2024. godini, najveći iznos od 20,5 milijardi eura financiran je iz izvora Opći prihodi i primici, dok su rashodi financirani iz izvora Doprinosi izvršeni u iznosu od 5,0 milijardi eura.

U odnosu na prethodnu godinu, rashodi financirani iz izvora financiranja Opći prihodi i primici povećani su za 3,3 milijarde eura, što je najvećim dijelom rezultat povećanih izdvajanja za rashode za zaposlene (uključujući rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama), rashode za mirovine te isplate inkluzivnog dodatka.

Rashodi financirani iz izvora Prihodi za posebne namjene izvršeni su u iznosu od 3,5 milijardi eura te su u odnosu na prethodnu godinu povećani za 1,3 milijarde eura, što je prvenstveno rezultat evidentiranih rashoda 22 bolničke ustanove koje su od 1. siječnja 2024. godine uključene u državni proračun.

U 2024. godini iz izvora financiranja Pomoći financirano je 2,9 milijardi eura rashoda, od čega je 2,5 milijardi eura evidentirano na izvorima financiranja Europske unije (Mehanizam za oporavak i otpornost 793,2 milijuna eura, Europski fond za regionalni razvoj 424,1 milijun eura, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj 276,8 milijuna eura, Europski socijalni fond 255,4 milijuna eura, Kohezijski fond 116,3 milijuna eura, Europski socijalni fond 255,4 milijuna eura, Europski poljoprivredni jamstveni fond 108,9 milijuna eura itd.).

U odnosu na prethodnu godinu rashodi financirani iz izvora financiranja Pomoći smanjeni su za 1,2 milijarde eura i to najvećim dijelom radi završetka razdoblja korištenja sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije.

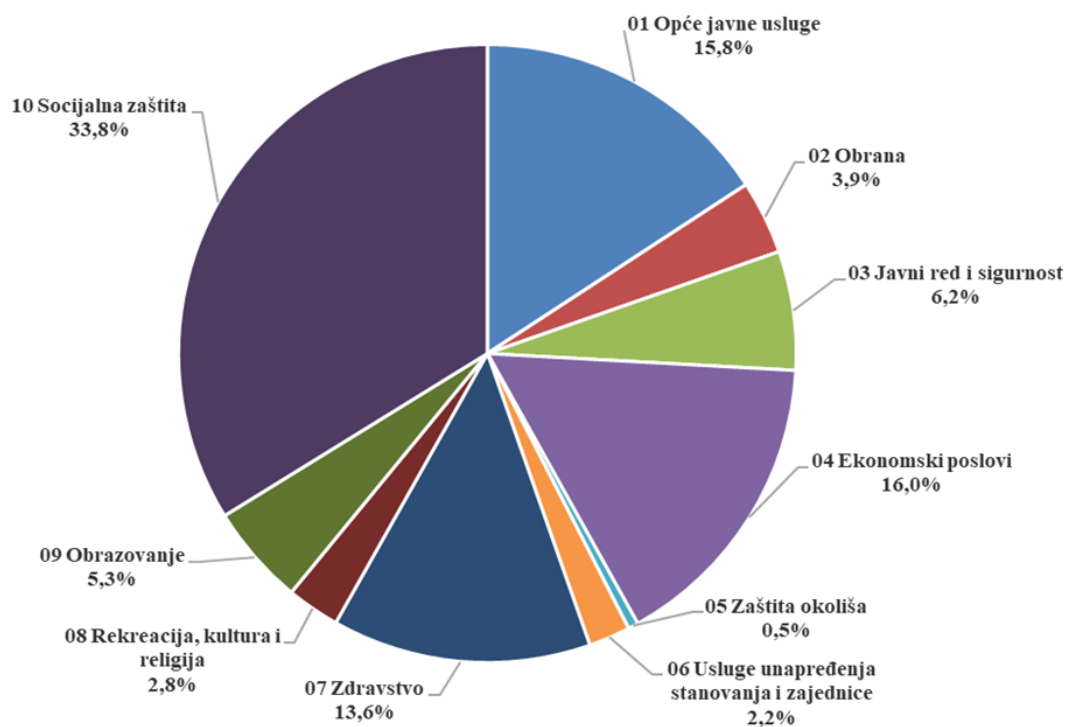
Rashodi financirani iz izvora financiranja Namjenski primici od zaduživanja su u 2024. godini izvršeni u iznosu od 626,3 milijuna eura te su u odnosu na prethodnu godinu povećani za 533,0 milijuna eura. Navedeno povećanje je prvenstveno rezultat evidentiranih rashoda financiranih iz sredstava zajma u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti.

3. Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji

Sa ciljem povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava prema namjeni, u nastavku se u okviru godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna daje prikaz rashoda po funkcijskoj klasifikaciji. Brojčane oznake i nazivi funkcijske klasifikacije preuzeti su iz međunarodne klasifikacije funkcija države (COFOG) Ujedinjenih naroda – Klasifikacija rashoda u skladu s namjenom.

U 2024. godini najveći udio rashoda državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji odnosi se na socijalnu zaštitu 33,8%, nakon čega slijede rashodi za ekonomske poslove 16,0%.

Grafikon 7: Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji

Stanje novčanih sredstava na računima državnog proračuna i proračunskih korisnika državnog proračuna na dan 1. siječnja 2024. godine iznosi 4.493.652.133,72 eura, od čega se iznos od 1.022.230.249,75 eura odnosi na stanje novčanih sredstava na računima proračunskih korisnika državnog proračuna.

Na dan 31. prosinca 2024. godine stanje novčanih sredstava na računima državnog proračuna i proračunskih korisnika državnog proračuna iznosi 3.526.902.979,00 eura, od čega se iznos od 1.191.105.174,47 eura odnosi na stanje novčanih sredstava na računima proračunskih korisnika državnog proračuna. Podaci uključuju iznose iskazane u financijskim izvještajima proračunskih korisnika državnog proračuna i državnog proračuna.

U 2024. godini preuzeta je nefinancijska imovina u naplati potraživanja javnih davanja u iznosu od 241.658,37 eura. Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalne službe u Karlovcu, posl. broj:2 St-213/2020-957 od 2. prosinca 2022. godine preuzeta je nekretnina čime su djelomično podmirena dugovanja društva Tempo d.d. u stečaju prema Ministarstvu financija, Poreznoj upravi. U 2024. godini nije bilo preuzimanja financijske imovine u naplati potraživanja javnih davanja.

PRIMICI I IZDACI DRŽAVNOG PRORAČUNA

U 2024. godini ukupni prihodi (prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine) ostvareni su u iznosu od 30,5 milijardi eura, a rashodi (rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine) u iznosu od 32,7 milijardi eura.

U nastavku se daje prikaz plana i izvršenja Računa prihoda i rashoda državnog proračuna i plana i izvršenja Računa financiranja za 2024. godinu.

Tablica 11. Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja za 2024. godinu

Račun prihoda i rashoda

(u eurima)	Plan 2024.	Ostvarenje/Izvršenje 2024.	Indeks Ostvarenja/Izvršenja 2024./Plan 2024.
	1	2	3=2/1
Prihodi poslovanja	30.151.538.968	30.286.967.603,53	100,4
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	180.876.357	214.640.927,29	118,7
Ukupno prihodi	30.332.415.325	30.501.608.530,82	100,6
Rashodi poslovanja	31.739.489.954	31.122.056.867,72	98,1
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.847.103.298	1.598.100.974,71	86,5
Ukupno rashodi	33.586.593.252	32.720.157.842,43	97,4
Razlika - višak/manjak	-3.254.177.927	-2.218.549.311,61	68,18

Račun financiranja

(u eurima)	Plan 2024.	Ostvarenje/Izvršenje 2024.	Indeks Ostvarenja/Izvršenja 2024./Plan 2024.
	1	2	3=2/1
Primici od financijske imovine i zaduživanja	6.547.565.305	5.962.780.138,25	91,1
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	4.525.639.654	4.842.576.156,95	107,0
Prijenos sredstava iz prethodne godine	3.755.176.068	3.755.176.067,68	100,0
Prijenos sredstava u sljedeću godinu	-2.522.923.792	-2.656.830.737,37	105,3
Neto financiranje	3.254.177.927	2.218.549.311,61	68,2
Višak/manjak + neto financiranje	0	0,00	

Sljedeća tablica daje prikaz strukture plana i izvršenja Računa financiranja državnog proračuna za 2024. godinu.

Tablica 12. Račun financiranja

(u eurima)	Plan 2024.	Ostvarenje/Izvršenje 2024.	Indeks Ostvarenja/Izvršenja 2024./Plan 2024.
	1	2	3=2/1
NETO FINANCIRANJE	3.254.177.927	2.218.549.311,61	68,2
Prijenos sredstava iz prethodne godine	3.755.176.068	3.755.176.067,68	100,0
Prijenos sredstava u sljedeću godinu	-2.522.923.792	-2.656.830.737,37	105,3
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	6.547.565.305	5.962.780.138,25	91,1
PRIMLJENI POVRATI GLAVNICA DANIH ZAJMOVA I DEPOZITA	680.088.935	684.149.382,79	100,6
PRIMICI OD IZDANIH VRIJEDNOSNIH PAPIRA	4.097.333.984	4.143.368.309,30	101,1
Trezorski zapisi (neto)	597.333.984	643.368.309,30	107,7
Obveznice	3.500.000.000	3.500.000.000,00	100,0
PRIMICI OD PRODAJE DIONICA I UDJELA U GLAVNICI	16.244.000	25.073.353,98	154,4
PRIMICI OD ZADUŽIVANJA	1.753.898.386	1.110.189.092,18	63,3
Primljeni krediti i zajmovi od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada	1.153.309.385	1.101.463.749,22	95,5
Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	0	8.725.342,96	
Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	589.001	0,00	0,0
Primljeni zajmovi od drugih razina vlasti	600.000.000	0,00	0,0
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	4.525.639.654	4.842.576.156,95	107,0
IZDACI ZA DANE ZAJMOVE I DEPOZITE	426.430.330	268.758.069,88	63,0
IZDACI ZA DIONICE I UDJELE U GLAVNICI	161.791.093	156.731.342,10	96,9
IZDACI ZA OTPLATU GLAVNICE PRIMLJENIH KREDITA I ZAJMOVA	775.631.173	1.255.299.687,96	161,8
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada	89.141.476	88.924.243,85	99,8
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	127.491.292	126.170.854,58	99,0
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	558.998.405	1.040.204.589,53	186,1
IZDACI ZA OTPLATU GLAVNICE ZA IZDANE VRIJEDNOSNE PAPIRE	3.161.787.058	3.161.787.057,01	100,0
Izdaci za otplatu glavnice za izdane trezorske zapise (neto)	0	0,00	
Izdaci za otplatu glavnice za izdane obveznice	3.161.787.058	3.161.787.057,01	100,0

Ukupni **Primici od financijske imovine i zaduživanja** u 2024. godini ostvareni su u iznosu od 6,0 milijardi eura.

U strukturi ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja, 4,1 milijarda eura odnosi se na *Primitke od izdanih vrijednosnih papira*, 1,1 milijarda eura na *Primitke od zaduživanja*, 684,1 milijun eura na *Primljene povrate glavnica danih zajmova i depozita* i 25,1 milijun eura na *Primitke od prodaje dionica i udjela u glavnici*.

U strukturi **Primljenih povrata glavnica danih zajmova i depozita** u 2024. godini, 400,2 milijuna eura odnosi se na primitke (povrate) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima u javnom sektoru, 132,7 milijuna eura na primitke (povrate) glavnice zajmova danih kreditnim i ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru, 103,8 milijuna eura na primitke (povrate) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora, 28,2 milijuna eura na povrate zajmova danih drugim razinama vlasti, 16,5 milijuna eura na primitke (povrate) glavnice zajmova danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima, a 2,7 milijuna eura na povrate depozita i jamčevnih pologa.

U okviru podskupine *Primici (povrati) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima u javnom sektoru* evidentiran je primitak u iznosu od 400,0 milijuna eura koji se odnosi na povrat glavnice dioničarskog zajma društva Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb isplaćenog temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o odobrenju davanja dioničarskog zajma društvu Hrvatska elektroprivreda d.d. i pokretanju aktivnosti postupka dokapitalizacije iz ožujka 2023.

U okviru podskupine *Primici (povrati) glavnice zajmova danih kreditnim i ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru* evidentiran je povrat sredstava u iznosu od 132,7 milijuna eura temeljem Ugovora o zajmu zaključenog u listopadu 2022. godine s Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak.

U okviru podskupine *Primici (povrati) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora* evidentiran je iznos od 103,8 milijuna eura, od čega se 96,8 milijuna eura odnosi na povrate malih i mikro zajmova i drugih financijskih instrumenata iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija te Programa za ruralni razvoj koje provodi Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO).

U okviru podskupine *Povrat zajmova danih drugim razinama vlasti* ostvareni su primici u iznosu od 28,2 milijuna eura, od čega se iznos od 12,2 milijuna eura odnosi na povrate beskamatnih zajmova danih jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje sukladno Naputku o načinu isplate beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (Narodne novine, br. 46/20., 5/21. i 73/21.), Naputka o isplati sredstava beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave uslijed pada prihoda (Narodne novine, br. 130/20.), Odluci o dodjeli beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su pogođene posljedicama razornih potresa na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije, Krapinsko-zagorske županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije za sanaciju šteta od potresa (Narodne novine, br. 101/21.) i Odluci o dodjeli beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave uslijed pada prihoda (Narodne novine, br. 136/21.). Iznos od 4,6 milijuna eura odnosi se na povrate namirenja nedostajućih sredstava korištenih za povrat preplaćenog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po godišnjoj prijavi za prethodne godine.

Nadalje, iznos od 10,5 milijuna eura odnosi se na refundaciju sredstava Hrvatskih voda za zajmove Razvojne banke Vijeća Europe (CEB) i Europske investicijske banke (EIB) za financiranje projekata vodnog gospodarstva (Projekt zaštite od poplava i Projekt financiranja vodno-komunalne infrastrukture).

U okviru podskupine *Primici od povrata glavnice zajmova danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima* ostvareni su primici u iznosu od 16,5 milijuna eura, od čega se 10,9 milijuna eura odnosi na povrat zajmova dodijeljenih od strane Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN) po Programu društveno poticajne stanogradnje, dok se 4,6 milijuna eura odnosi na povrat zajmova dodijeljenih od strane Ministarstva hrvatskih branitelja za stambeno zbrinjavanje hrvatskih branitelja.

Primici od izdanih vrijednosnih papira u izvještajnom razdoblju ostvareni su u iznosu od 4,1 milijardu eura, a odnose se na obveznice izdane na tuzemnom tržištu kapitala u iznosu od 2,0 milijarde eura i obveznice izdane na inozemnom tržištu kapitala u iznosu od 1,5 milijardi eura te na izdane tuzemne trezorske zapise u iznosu od 643,4 milijuna eura (neto efekt).

Republika Hrvatska je u ožujku 2024. izdala euroobveznicu na međunarodnom tržištu kapitala u ukupnom nominalnom iznosu od 1,5 milijardi eura, uz godišnju kamatnu stopu od 3,375% s dospijećem u 2034. godini.

Republika Hrvatska je u srpnju 2024. izdala na domaćem tržištu kapitala obveznicu dospijuća 2027. godine u nominalnom iznosu od 750 milijuna eura namijenjenih ciljano fizičkim osobama i institucionalnim ulagateljima, uz godišnju kamatnu stopu 3,3%. Nadalje, izdala je obveznicu s dospijućem u 2034. godini u nominalnom iznosu od 1,25 milijardi eura te godišnju kamatnu stopu 3,5%.

Također, u 2024. godini Republika Hrvatska izdala je ukupno 4,2 milijarde eura trezorskih zapisa, od kojih je 3,6 milijardi eura izdano fizičkim osobama s rokovima dospijuća od 91 i 364 dana. U istom razdoblju otplaćeno je glavnice trezorskih zapisa u iznosu od 3,6 milijardi eura tako da je iskazan neto efekt ove promjene u gore navedenom iznosu od 643,4 milijuna eura.

Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici ostvareni su u iznosu od 25,1 milijuna eura od čega 19,7 milijuna eura od prodaje dionica u vlasništvu Republike Hrvatske i u vlasništvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Sredstva od prodaje dionica uplaćena su u državni proračun od strane Centra za restrukturiranje i prodaju koji u svojstvu zakonskog zastupnika, temeljem Zakona o upravljanju državnom imovinom, upravlja dionicama i udjelima čiji je imatelj ili ovlaštenik Republika Hrvatska i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje. Nadalje, iznos od 3,6 milijuna eura odnosi se na otkup udjela u Investicijskom fondu Inicijative triju mora (3SIIF).

U okviru primitaka od zaduživanja, ostvarenih u ukupnom iznosu od 1,1 milijardu eura i to u najvećem dijelu u okviru podskupine *Primljeni krediti i zajmovi od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada*. Najznačajniji iznos od 795,9 milijuna eura odnosi se na primitak s osnove zajma u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti. Mehanizam za oporavak i otpornost privremeni je instrument pomoću kojeg Europska unija prikuplja sredstva zaduživanjem na tržištima kapitala (izdavanjem obveznica u ime EU-a), a sredstva zatim stavlja na raspolaganje državama članicama za provedbu reformi i ulaganja kako bi svoja gospodarstva i društva učinila održivijima, otpornijima i spremnijima za zelenu i digitalnu tranziciju.

Nadalje, iznos od 152,6 milijuna eura odnosi se na sredstva za provedbu financijskih instrumenata financiranih iz sredstava strukturnih i investicijskih fondova Europske unije.

Na istoj podskupini evidentirana je prva tranša zajma Europske investicijske banke (EIB) za Projekt „Revitalizacija željezničkog sustava Republike Hrvatske“ u iznosu od 108,5 milijuna eura. Također, evidentirani su primici sredstava temeljem ugovora o zajmu financiranih sredstvima Međunarodne banke za obnovu i razvitak (IBRD) za Projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva u iznosu od 26,0 milijuna eura, za projekt „Hrvatska: ususret održivom, pravednom i učinkovitom obrazovanju“ u iznosu od 12,0 milijuna eura te za projekt „Digitalne, inovativne i zelene tehnologije“ u iznosu od 6,5 milijuna eura.

U 2024. godini **Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova** iznose 4,8 milijardi eura, od čega se najznačajniji iznos od 3,2 milijarde eura odnosi na *Izdatke za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire*, dok se iznos od 1,3 milijarde eura odnosi na *Izdatke za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova*. Nadalje, *Izdaci za dane zajmove i depozite* izvršeni su u iznosu od 268,8 milijuna eura, dok se iznos od 156,7 milijuna eura odnosi na *Izdatke za dionice i udjele u glavnici*.

U strukturi **Izdataka za dane zajmove i depozite** najznačajniji iznos od 158,0 milijuna eura odnosi se na kredite za rast i razvoj, programe malih i mikro zajmova, programe ruralnog

razvoja u sektoru gospodarstva, poduzetništva i poljoprivrede, kredite za modernizaciju proizvodnje, kredite za održivi turizam, izravne kredite Hrvatske banke za obnovu i razvitak za mikro, male i srednje poslovne subjekte sufinancirano iz sredstava strukturnih i investicijskih fondova Europske unije (financijske instrumente).

U okviru Izdataka za dane zajmove i depozite, iznos od 100,0 milijuna eura odnosi se na Ugovor o zajmu zaključen s Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak za osiguravanje likvidnosti i provođenje kreditnih aktivnosti. Nadalje, u okviru ove skupine evidentirani su i krediti za stambeno zbrinjavanje hrvatskih branitelja koje dodjeljuje Ministarstvo hrvatskih branitelja u iznosu od 1,8 milijuna eura te 4,2 milijuna eura za zajmove iz Programa poticajne stanogradnje koje dodjeljuje Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN).

Izdaci za dionice i udjele u glavnici izvršeni su u ukupnom iznosu od 156,7 milijuna eura, u najvećem dijelu za uplatu u kapital Europskom mehanizmu za stabilnost (European Stability Mechanism - ESM) u iznosu od 84,5 milijuna eura te za obveze Republike Hrvatske prema Međunarodnom monetarnom fondu temeljem sukcesije članstva u iznosu od 54,3 milijuna eura. U strukturi ***Izdataka za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova*** koji iznose 1,3 milijarde eura, 1,0 milijarda eura odnosi se na *Otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora*, 126,2 milijuna eura odnosi se na *Otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru*, a 88,9 milijuna eura na *Otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada*.

Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire evidentirani su u iznosu od 3,2 milijarde eura, a odnose se na izdatke za otplatu glavnice za obveznice izdane u inozemstvu u iznosu od 1,3 milijarde eura te na obveznice izdane na domaćem tržištu u iznosu od 1,9 milijardi eura.

UKUPNI MANJAK/VIŠAK OPĆEG PRORAČUNA

U 2024. godini ukupni manjak općeg proračuna prema nacionalnoj metodologiji računskog plana zabilježen je u iznosu od 1,97 milijardi eura ili 2,3% BDP-a, pri čemu je manjak državnog proračuna iznosio 2,2 milijarde eura ili 2,6% BDP-a, dok su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarile višak od 208,5 milijuna eura ili 0,2% BDP-a. Izvanproračunski korisnici državnog proračuna također su ostvarili višak od 38,3 milijuna eura ili 0,04% BDP-a.

Tablica 13. Manjak/višak državnog proračuna

(u eurima)	2023.	Plan 2024.	2024.
1. Prihodi	27.366.288.523	30.332.415.325	30.501.608.531
Prihodi poslovanja	27.294.022.358	30.151.538.968	30.286.967.604
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	72.266.165	180.876.357	214.640.927
2. Rashodi	28.095.373.152	33.586.593.252	32.720.157.842
Rashodi poslovanja	26.579.295.470	31.739.489.954	31.122.056.868
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.516.077.682	1.847.103.298	1.598.100.975
3. MANJAK/VIŠAK DRŽAVNOG PRORAČUNA (1-2)	-729.084.629	-3.254.177.927	-2.218.549.312

Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 14. Manjak/višak proračuna opće države, nacionalna i ESA 2010 metodologija

(u eurima)	2023.	Plan 2024.	2024.
Manjak/višak državnog proračuna	-729.084.629	-3.254.177.927	-2.218.549.312
% BDP-a	-0,9	-3,8	-2,6
Manjak/višak izvanproračunskih korisnika državnog proračuna	349.835.206	21.690.799	38.296.923
% BDP-a	0,4	0,03	0,04
Manjak/višak jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih izvanproračunskih korisnika	413.519.192	312.349.645	208.518.561
% BDP-a	0,5	0,4	0,2
MANJAK/VIŠAK OPĆEG PRORAČUNA, nacionalna metodologija	34.269.770	-2.920.137.483	-1.971.733.828
% BDP-a	0,04	-3,4	-2,30
Ostale prilagodbe, ESA 2010 metodologija	-652.082.770	705.748.457	-54.163.617
% BDP-a	-0,8	0,8	-0,1
MANJAK/VIŠAK OPĆE DRŽAVE, ESA 2010 metodologija	-617.813.000	-2.214.389.026	-2.025.897.445
% BDP-a	-0,8	-2,6	-2,4

Izvor: Ministarstvo financija, Državni zavod za statistiku

Manjak/višak općeg proračuna iskazan prema nacionalnoj metodologiji računskog plana razlikuje se od manjka/viška proračuna opće države koji se iskazuje prema statističkoj metodologiji Europske unije (ESA 2010). Opća država je institucionalni sektor koji se u Republici Hrvatskoj s obzirom na Ustavom Republike Hrvatske utvrđeno ustrojstvo države sastoji od podsektora središnje države, lokalne države i fondova socijalne sigurnosti. Drugim riječima, obuhvat sektora opće države prema metodologiji ESA 2010 obuhvaća državni proračun, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, izvanproračunske korisnike iz

I. i II. skupine³ te fondove socijalnog osiguranja. Osim toga, na manjak/višak sektora opće države i javni dug utječu i određene specifičnosti utvrđene metodologijom ESA 2010, kao što su, primjerice, transakcije i stanja jedinica koje nisu razvrstane u sektor opće države, ugovorene obveze u okviru kojih je država na sebe preuzela rizike ili pak primjena metode vremenskog prilagođavanja pojedinih poreznih oblika i socijalnih doprinosa. Za službeni izračun manjka/viška sektora opće države nadležan je Državni zavod za statistiku, a za izračun javnog duga Hrvatska narodna banka.

Prema Izvješću Državnog zavoda za statistiku o prekomjernom proračunskom manjku i razini duga opće države iz travnja 2025., u 2024. godini ostvaren je manjak proračuna opće države u iznosu od 2 milijarde eura ili 2,4% BDP-a. Prihodi proračuna opće države ostvareni su u iznosu od 39,1 milijardu eura ili na razini od 45,6% BDP-a. U strukturi poreznih prihoda najveći dio odnosi se na porez na proizvodnju i uvoz, pri čemu prihodi od poreza na dodanu vrijednost rastu 9,1%. Tekući porezi na dohodak i bogatstvo, koji uključuju porez na dohodak i porez na dobit, rastu 12,6%, uslijed kretanja na tržištu rada te rezultata poslovanja poduzeća i banaka u prethodnoj godini. Rast od 17,5% bilježe i prihodi od socijalnih doprinosa temeljem rasta plaća i zaposlenosti uslijed pojačane gospodarske aktivnosti. Od neporeznih prihoda, najznačajniji su prihodi od ostalih tekućih i kapitalnih transfera koji uključuju sredstva iz strukturnih i investicijskih fondova EU, kao i sredstva primljena iz Mehanizma za oporavak i otpornost.

Rashodi proračuna opće države izvršeni su u iznosu od 41,1 milijardu eura ili na razini od 48% BDP-a. Na njihovo nominalno povećanje u odnosu na prethodnu godinu najviše je utjecalo povećanje naknade zaposlenima (26,2%), uslijed provedene sveobuhvatne reforme sustava plaća u državnoj upravi. Mjere koje su zbog povećanja cijena energenata uvedene u 2022. nastavljene su i tijekom 2024. te su uglavnom utjecale na povećanje isplaćenih subvencija na proizvode, kao i na povećanje isplaćenih socijalnih naknada umirovljenicima, i korisnicima socijalne skrbi.

Promatrano prema podsektorima, središnja država je zabilježila manjak od 2,8% BDP-a. Lokalna država je ostvarila višak od 0,3% BDP-a, dok su fondovi socijalne sigurnosti imali višak od 0,1% BDP-a.

³ Izvanproračunski korisnici se prema novom Zakonu o proračunu koji je stupio na snagu 1. siječnja 2022. svrstavaju u dvije skupine od kojih se na jednu primjenjuju pojedine odredbe zakona gotovo istovjetno proračunskim korisnicima, dok se za drugu skupinu propisuje samo obveza dostave određenih podataka. Prvoj skupini pripadaju ustanove, trgovačka društva i pravne osobe koje nisu proračunski korisnici, ali im je osnivač/vlasnik RH ili JLP(R)S ili u njima imaju odlučujući utjecaj te se u opći proračun uključuju prema načinu financiranja. Također se prema pravilima ESA 2010 metodologije razvrstavaju u sektor opće države. U drugu skupinu uključuju se oni izvanproračunski korisnici koji pripadaju sektoru opće države samo prema pravilima ESA 2010 metodologije.

Tablica 15. Proračun opće države prema podsektorima, ESA 2010 metodologija

ESA 2010 metodologija (mil. EUR)	IZVRŠENJE		TEKUĆI PLAN		IZVRŠENJE	
	2023.	2023. % BDP-a	2024.	2024. % BDP-a	2024.	2024. % BDP-a
OPĆA DRŽAVA	-617,7	-0,8	-2.214	-2,6	-2.026	-2,4
SREDIŠNJA DRŽAVA	-1.079,9	-1,4	-2.599	-3,0	-2.374	-2,8
od čega:						
HAC	88,7	0,1	157	0,2	108	0,1
HC	-31,5	-0,04	-87	-0,10	-100	-0,12
HV	-40,1	-0,1	-66	-0,08	-59	-0,07
HRT	-4,5	-0,01	-3	0,00	-6	-0,01
HŽ INFRASTRUKTURA	-10,5	-0,01	20	0,02	34	0,04
HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ	8,7	0,01	18	0,02	20	0,02
HŽ CARGO	0,0	0,00	0	0,00	0	0,00
HBOR	46,6	0,1	32	0,04	47	0,1
HAOD	67,2	0,1	45	0,1	28	0,0
FZOEU	89,7	0,1	8	0,0	14	0,0
CERP	1,4	0,0	4	0,0	7	0,0
APN	-13,8	-0,02	34	0,04	36	0,04
FONDOVI SOCIJALNE SIGURNOSTI	-6,4	0,0	13	0,01	93	0,11
LOKALNA DRŽAVA	468,6	0,6	372	0,4	255	0,3

Izvor: Državni zavod za statistiku

Prema podacima HNB-a, udio javnog duga u BDP-u je krajem 2024. godine iznosio 57,6%, dok je njegova nominalna vrijednost iznosila 49,3 milijarde eura. U odnosu na kraj 2023. godine smanjenje udjela javnog duga u BDP-u iznosi 4,3 postotna boda, dok to smanjenje odnosu na pretpandemijsku 2019. iznosi čak 13,3 postotna boda.

Nominalno povećanje javnog duga u 2024. u odnosu na 2023. godinu iznosi 1 milijardu eura, dok je manjak proračuna opće države iznosio 2 milijarde eura. Manje povećanje duga opće države u odnosu na manjak proizlazi iz depozita ostvarenih prethodne godine, koji su se koristili za financiranje manjka proračuna opće države u tekućoj godini.

Tablica 16. Dug opće države prema podsektorima 2020. - 2024.

ESA 2010 metodologija	2020. % BDP-a	2021. % BDP-a	2022. % BDP-a	2023. % BDP-a	2024. % BDP-a
KONSOLIDIRANI DUG OPĆE DRŽAVE	86,5	78,2	68,5	61,8	57,6
Dug središnje države	84,4	76,2	66,9	60,4	56,4
od čega:					
HAC	4,8	3,9	3,1	2,6	2,3
HC	1,3	1,1	1,0	0,9	1,0
HV	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4
HRT	0,1	0,1	0,1	0,1	0,07
HŽ INFRASTRUKTURA	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ	0,1	0,1	0,1	0,1	0,11
HŽ CARGO	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
HBOR	4,2	3,4	2,8	2,4	2,2
APN	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
LUČKE UPRAVE	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2
JPP I KONCESIJE	1,6	1,5	1,3	1,2	1,3
Dug fondova socijalne sigurnosti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dug lokalne države	2,1	2,0	1,7	1,4	1,1

Izvor: Hrvatska narodna banka, Državni zavod za statistiku

Na kraju 2024. godine unutarnji dug središnje države iznosio je 97,5% ukupnog unutarnjeg konsolidiranog duga opće države. Ukupni unutarnji dug HAC-a i HC-a iznosi 2,45 milijarde eura, ili 7,3% ukupnog unutarnjeg duga središnje države. Najveći dio cestarskog sektora odnosi se na dug HAC-a, koji je u odnosu na kraj 2023. godine manji za 33 milijuna eura. Unutarnji dug HŽ Infrastrukture, HŽ Putničkog prijevoza i HŽ Carga iznosi 136 milijuna eura ili 0,4% ukupnog unutarnjeg konsolidiranog duga središnje države te je u odnosu na 2023. godinu manji za 5 milijuna eura.

Unutarnji dug proizašao iz javno privatnog partnerstva i koncesija zauzima 2,1% ukupnog unutarnjeg duga središnje države te iznosi 695 milijuna eura. 93,1% navedenog duga odnosi se na BINU ISTRU, a preostali dio na dug Međunarodne zračne luke Zagreb.

Unutarnji dug fondova socijalne sigurnosti iznosi svega 2 milijuna eura, dok lokalne države iznosi 873 milijuna eura ili 2,5% ukupnog unutarnjeg konsolidiranog duga opće države. U odnosu na 2023. godinu isti je smanjen za 164 milijuna eura.

Gotovo ukupan inozemni konsolidirani dug opće države na kraju 2024. godine odnosi se na dug središnje države (99,4%). Ukupan inozemni dug HAC-a i HC-a iznosi 384 milijuna eura ili 2,6% ukupnog inozemnog duga središnje države. U odnosu na 2023. godinu inozemni dug cestara se smanjio za 48 milijuna eura. Inozemni dug HŽ Infrastrukture, HŽ Putničkog prijevoza i HŽ Carga iznosi 110 milijuna eura ili 0,7% ukupnog inozemnog duga središnje države. U odnosu na 2023. godinu navedeni dug se smanjio za 20 milijuna eura.

Inozemni dug HBOR-a iznosi 1,8 milijardi eura te se na njega odnosi 12,3% ukupnog inozemnog duga središnje države. Dug HBOR-a se tokom 2024. godine smanjio za 71 milijuna eura u odnosu na 2023. godinu.

Na inozemni dug lučkih uprava odnosi se 1,05% ukupnog inozemnog duga središnje države te na kraju 2024. godine iznosi 155 milijuna eura.

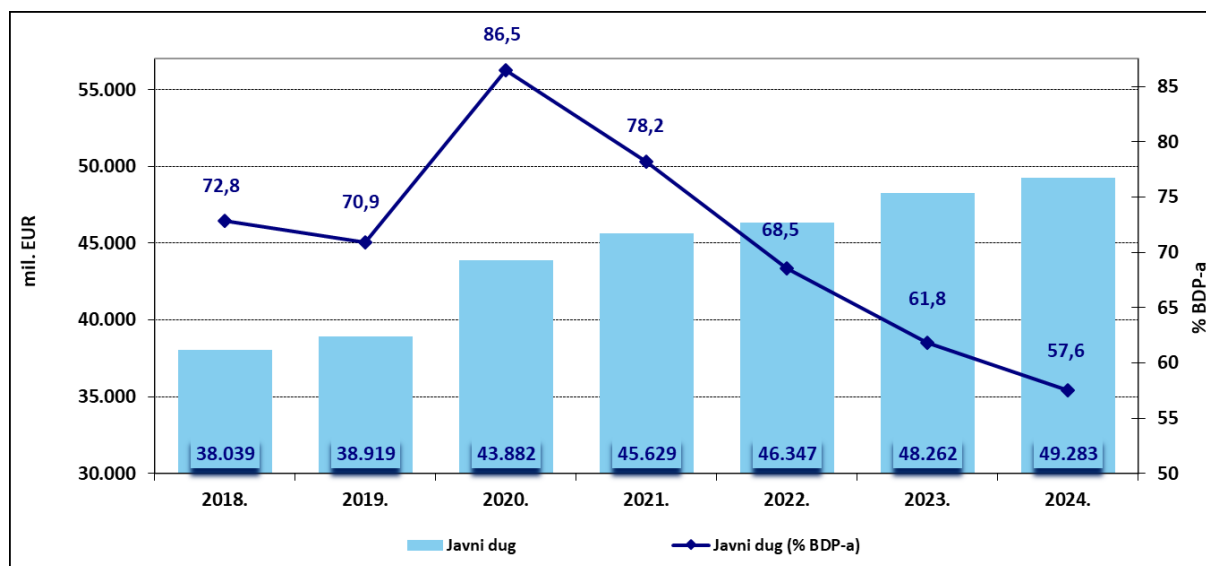
Inozemni dug proizašao iz javno privatnog partnerstva i koncesija zauzima 2,6% ukupnog inozemnog duga središnje države te iznosi 391 milijun eura. Veći dio ovog duga otpada na dug BINA ISTRE, koji iznosi 278 milijuna eura, dok se preostali dio od 112 milijuna eura odnosi na Međunarodnu zračnu luku Zagreb.

Tablica 17. Unutarnji i inozemni dug opće države prema podsektorima 2019. - 2023.

mil. EUR	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
1. Unutarnji konsolidirani dug opće države	29.790	30.120	31.426	34.136	34.412
1.1. Unutarnji dug središnje države*	28.796	28.973	30.382	33.097	33.536
od čega:					
HAC	1.840	1.812	1.699	1.725	1.691
ARZ	0	0	0	0	0
HC	493	525	577	630	755
HV	94	136	182	242	323
HRT	33	33	41	58	57
HŽ INFRASTRUKTURA	101	97	132	132	136
HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ	0	0	0	0	0
HŽ CARGO	19	15	12	9	0
HBOR	0	0	34	18	100
DAB	0	0	0	0	0
FZOEU	1	1	0	0	0
CERP	0	0	0	0	0
FNOI	0	0	0	0	0
APN	110	138	155	169	133
LUČKE UPRAVE	7	12	14	15	13
JPP I KONCESIJE	473	504	520	592	695
<i>BINA ISTRA</i>	411	447	464	539	646
<i>Međunarodna zračna luka Zagreb</i>	62	58	56	53	48
OSTALO	25.625	25.698	27.017	29.508	29.633
1.2. Unutarnji dug fondova socijalne sigurnosti*	1	1	2	2	2
1.3. Unutarnji dug lokalne države*	994	1.145	1.042	1.038	873
od čega:					
ZET	155	143	127	97	77
LUČKE UPRAVE	12	12	11	13	8
TURISTIČKE ZAJEDNICE	3	3	3	2	2
JPP Sportski grad TPN "Lora", Split	8	8	8	8	8
OSTALO	815	979	894	917	778
2. Inozemni konsolidirani dug opće države	14.092	15.509	14.921	14.126	14.871
2.1. Inozemni dug središnje države*	14.042	15.460	14.823	14.080	14.786
od čega:					
HAC	583	447	377	322	290
ARZ	0	0	0	0	0
HC	158	142	126	109	93
HV	0	0	0	0	0
HRT	0	0	0	0	0
HŽ INFRASTRUKTURA	57	56	49	34	18
HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ	51	73	88	95	92
HŽ CARGO	38	39	0	0	0
HBOR	2.122	1.995	1.846	1.892	1.820
DAB	0	0	0	0	0
FZOEU	0	0	0	0	0
CERP	0	0	0	0	0
FNOI	0	0	0	0	0
APN	0	0	0	0	0
LUČKE UPRAVE	243	209	189	173	155
JPP I KONCESIJE	336	355	351	380	391
<i>BINA ISTRA</i>	195	213	223	253	278
<i>Međunarodna zračna luka Zagreb</i>	141	143	128	127	112
OSTALO	10.454	12.144	11.796	11.075	11.926
2.2. Inozemni dug fondova socijalne sigurnosti*	0	0	0	0	0
2.3. Inozemni dug lokalne države*	50	49	98	46	86
od čega:					
ZET	0	0	0	0	0
LUČKE UPRAVE	0	0	0	0	0
TURISTIČKE ZAJEDNICE	0	0	0	0	0
JPP Sportski grad TPN "Lora", Split	46	45	46	46	46
OSTALO	4	4	53	0	40
UKUPNI KONSOLIDIRANI DUG OPĆE DRŽAVE	43.882	45.629	46.347	48.262	49.283

Usprkos i dalje prisutnom restriktivnom karakteru monetarne politike, u okruženju visoke razine likvidnosti i dalje su zadržani pozitivni trendovi prilikom zaduživanja na domaćem i međunarodnom financijskom tržištu.

Grafikon 8. Kretanje duga opće države 2018. – 2024.

Izvor: Hrvatska narodna banka, Državni zavod za statistiku

Iako su negativne gospodarske posljedice pandemije koronavirusa dovele do visokog proračunskog manjka te rasta javnog duga u 2020. godini, proteklih godina navedeni pokazatelji bilježe znatno poboljšanje. Tako je nakon viška proračuna opće države od 0,1% BDP-a u 2022., u 2023. i 2024. godini ostvaren proračunski manjak i to od 0,8% BDP-a, odnosno 2,4% BDP-a. Istovremeno, dug opće države dosegnuo je razinu od 57,6% BDP-a, čime je u odnosu na prethodnu godinu smanjen za 4,3 postotna boda. Time su i kriteriji proračunskog manjka i duga opće države ispunjeni sukladno pravilima Maastrichta.